

***Raport o stanie Miasta i Gminy Górzno
za 2018r.***

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Informacje ogólne.....	3
III. Informacje finansowe	4
IV. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	5
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	7
VI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej.....	26
VII. Część analityczna (efekty działań prowadzonych w 2018 roku).....	26
VIII. Podsumowanie	33

I. Wstęp

Zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym Burmistrz co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

II. Informacje ogólne

1. Ogólna charakterystyka miasta i gminy

Górzno jest gminą miejsko-wiejską, położoną w powiecie brodnickim we wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, na obszarze 119,38 km², co stanowi 11,49% powierzchni powiatu.

W skład Miasta i Gminy Górzno wchodzi: miasto i osiem sołectw (Czarny Bryńsk, Fiałki, Gołkowo, Górzno-Wybudowanie, Miesiączkowo, Szczutowo, Szynkówko, Zaborowo). Miasto i Gmina Górzno to południowo – zachodnia część Zielonych Płuc Polski, ok 51% powierzchni gminy zajmują lasy i jeziora, które w połączeniu z Górznieńsko - Lidzbarskim Parkiem Krajobrazowym i obszarem „Natura 2000” tworzą niepowtarzalny naturalny kompleks przyrodniczy będący podstawą dla rozwoju turystyki, sportu i rekreacji. Miasto i Gmina Górzno graniczy z 4 gminami: Świedziebnia i Bartniczka z powiatu brodnickiego (województwo kujawsko – pomorskie), Lubowidz z powiatu żuromińskiego (województwo mazowieckie) oraz Lidzbark z powiatu działdowskiego (województwo warmińsko – mazurskie).

2. Gminne jednostki organizacyjne

Zespół Szkół w Górznie, Gminny Ośrodek Kultury w Górznie, Gminna Biblioteka Publiczna w Górznie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górznie, Zakład Usług Komunalnych w Górznie.

3. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Miasto i Gmina Górzno jest członkiem: Stowarzyszenia Gmin Ziemi Dobrzyńskiej, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Pojezierze Brodnickie, Zielone Płuca Polski, Salutaris Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Samorządowe. Przynależność do stowarzyszeń gmin daje możliwość reprezentowania interesów gmin na zewnątrz oraz korzystania z dodatkowych zewnętrznych źródeł dofinansowania przeznaczonych dla członków stowarzyszeń

4. Ludność/dane statystyczne/

Liczba mieszkańców stan na dzień 31.12.2018: 4024 osób w tym kobiet: 2013, mężczyzn: 2011, kobiet do 18 lat: 439 ,mężczyzn do 18 lat: 446, kobiet pow. 60 lat:442 ,mężczyzn pow. 65 lat: 208 osób

5. Organizacje pozarządowe w gminie

Na terenie Gminy Górzno działają organizacje pozarządowe: Parafia Rzymskokatolicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Górznie, Fundacja Rozwoju i Edukacji w Górznie, Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna Teodoryk, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy UNIFREEZE Górzno, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „KUŹNIA”, Jaskółka. Fundacja Na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Fundacja GEOLIFE, Fundacja Stop Promilom, Ochotnicza Straż Pożarna w Górznie, Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Górzno, Fundacja Mai i Mata Kwiatkowskich, KGW Gminy Górzno, CWZS „Zawisza” - Stowarzyszenie Kajakowe, Fundacja „Siechce”, Stowarzyszenie NOWY ŚWIT, Stowarzyszenie Przyjaciół Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego "Brynica".

III. Informacje finansowe

1. Stan finansów miasta i gminy

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosi 27,7%, udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosi 17,46%, zadłużenie gminy na dzień 31.12. 2018 r. wyniosło 2.979.000,00 zł., co daje do dochodów ogółem 15,47%, a do dochodów bieżących 16,97% i zobowiązanie z tytułu umów sprzedaży, w których cena płatna jest w ratach, w kwocie 731,92 zł. Wolne środki zaangażowane w wydatki budżetu stanowią 0,43% całości wydatków, wolne środki przeznaczone zostały na spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 475.000,00 zł.

2. Wykonanie budżetu miasta i gminy

Dochody wykonane w 2018 r., to kwota 19.253.057,94 zł., co stanowi 97,6% planu, w tym dochody z PIT-u 2.465.726,00 zł., stanowi to 12,8% wykonanych dochodów. Wydatki wykonane w kwocie 19.868.619,66, co stanowi 95,9% planu. Wynik budżetu za 2018 rok, to deficyt w kwocie 615.561,72 zł., który został pokryty pożyczką z WFOŚiGW oraz wolnymi środkami. Dotacje jakie otrzymała Gmina spoza budżetu, to kwota 1.636.428,32 zł. Dochody wykonane ze sprzedaży majątku, to kwota 19.000,00 zł.

3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Wydatki majątkowe wykonane w 2018 roku zamykają się kwotą 3.469.598,86 zł., co stanowi 94,1% planu na inwestycje. Podstawowe inwestycje, które zostały wykonane w 2018 roku, to: "Modernizacja ul. Leśnej w Górznie" za kwotę 290.548,49 zł., "Rozbudowa i przebudowa budynku Urzędu Miasta i Gminy", za kwotę 509.505,98 zł., "Modernizacja łazienek w Zespole Szkół w Górznie", za kwotę 75.222,00 zł., "Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości Górzno -Wybudowanie oraz przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Górzno w ul. Polnej", za kwotę 597.655,00 zł., "Stabilizacja osuwiska położonego w Górznie na działce 118/3, obręb Miast 2" Etap I, za kwotę 1.595.328,00 zł., "Rewitalizacja centrum wsi w Szczutowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno - szkoleniowe", za kwotę 106.494,89 zł., "Rewitalizacja centrum wsi w Zaborowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno - szkoleniowe", za kwotę 93.578,47 zł.

4. Wieloletnia prognoza finansowa.

Zadłużenie na koniec 2018 roku wyniosło 2.979.000,00 zł. Ustalony harmonogram spłat i koszty obsługi zadłużenia na lata 2019 - 2025 przedstawia się następująco:

2019 - 559.000,00 zł., odsetki 99.251,47 zł;
2020 - 568.000,00 zł., odsetki 77.305,47 zł;
2021 - 506.000,00 zł., odsetki 54.520,71 zł;
2022 - 521.000,00 zł., odsetki 39.302,57 zł;
2023 - 521.000,00 zł., odsetki 23.474,08 zł;
2024 - 171.000,00 zł., odsetki 7.160,75 zł;
2025 - 133.000,00 zł., odsetki 1.853,32 zł.

Środki na spłaty rat pochodzą w 2019 roku z wolnych środków, a w latach 2020-2025 z nadwyżki operacyjnej, natomiast koszty obsługi zadłużenia z dochodów własnych Gminy. W związku z realizacją przedsięwzięć w latach 2020-2023 Gmina planuje zwiększyć zadłużenie, w roku 2019 o kwotę 1.393.000,00 zł., a 2020 roku o kwotę 1.030.000,00 zł. Najważniejsze zaprognozowane przedsięwzięcia, to: "Rozbudowa drogi gminnej nr 081304C - ul. Św. Floriana w Górznie", "Rewitalizacja Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej Rynku w Górznie", "Termomodernizacja budynku szkoły

w Gołkowie w celu ograniczenia strat ciepła oraz poprawienia jakości powietrza atmosferycznego”, “Zagospodarowanie terenu przy jeziorze Górznieńskim i stawie na Wisiałkach w Górznie poprzez wybudowanie 2 ciągów pieszych z elementami infrastruktury towarzyszącej wraz z zakupem wyposażenia”, “Przebudowa ulicy Cmentarnej w Górznie w celu połączenia z drogą powiatową budynku, w którym są świadczone usługi turystyczno -edukacyjne”, “Stabilizacja osuwiska położonego w Górznie na działce 118/3, obręb Miast - 2”, “Modernizacja drogi gminnej we wsi Zaborowo”, “Modernizacja budynku Urzędu Miasta i Gminy Górzno”, “Modernizacja drogi dojazdowej w miejscowości Wierzchnia”. Relacja wskaźnika, o której mowa w art. 243 uofp nie zostanie naruszona w całym okresie objętym Prognozą i planowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informację o stanie mienia komunalnego Miasta i Gminy Górzno przygotowano na podstawie art. 267 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.) oraz w oparciu o dane dotyczące mienia Miasta i Gminy Górzno i dane i informacje z ewidencji księgowej.

W przedłożonej informacji zastosowano układ obejmujący:

1. Dane dotyczące przysługujących Miastu i Gminie Górzno praw własności na dzień 31.12.2018 r.
  - 1.1. Informacja o stanie mienia Miasta i Gminy Górzno i jednostek organizacyjnych.
2. Dane dotyczące mienia komunalnego Miasta i Gminy Górzno.
  - 2.1. Informacje dotyczące własności gruntów komunalnych
  - 2.2. Informacja dotycząca zmian własności gruntów komunalnych na dzień 31.12.2018r.
3. Informacja dotycząca środków trwałych i zmian.
4. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych.

1. Dane dotyczące przysługujących Miastu i Gminie Górzno praw własności na dzień 31.12.2018 r.

1.1. Informacja o stanie mienia Miasta i Gminy Górzno i jednostek organizacyjnych.

➤ Miasto i Gmina Górzno

- Budynki stanowią majątek o wartości: 3 815 056,21 zł
- Budowle stanowią majątek o wartości: 9 329 529,85 zł
- Kotły i urządzenia energetyczne stanowią majątek o wartości: 41 088,11 zł
- Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: 388 518,80 zł
- Urządzenia techniczne stanowią majątek o wartości: 12 800,00 zł
- Środki transportu stanowią majątek o wartości: 657 444,39 zł
- Narzędzia i przyrządy stanowią majątek o wartości: 8 344,32 zł
- Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości 89 184,31 zł

➤ Zespół Szkół im. Komisji Edukacji Narodowej w Górznie

- Budynki stanowią majątek o wartości: 6 522 871,56 zł
- Budowle stanowią majątek o wartości: 528 749,19 zł
- Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: 55 553,19 zł
- Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie stanowią majątek o wartości: 87 974,07 zł
- Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: 35 890,44zł

➤ Gminny Ośrodek Kultury w Górznie

- Budynki stanowią majątek o wartości: 209 406,90 zł
- Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: 21 690,01 zł
- Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: 4 999,99 zł

➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górznie

- Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: 14 544,49 zł
- Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: 12 883,04 zł
- Gminna Biblioteka Publiczna w Górznie
  - Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: 4 000,38 zł
  - Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: 7 489,00 zł
- Zakład Usług Komunalnych w Górznie
  - Budynki stanowią majątek o wartości: 173 115,72 zł
  - Budowle stanowią majątek o wartości: 13 965 014,88 zł
  - Maszyny i urządzenia techniczne, itp. stanowią majątek o wartości: 13 454,16 zł
  - Maszyny i urządzenia specjalistyczne stanowią majątek o wartości: 131 784,00 zł
  - Środki transportu stanowią majątek o wartości: 214 762,74 zł
  - Narzędzia i przyrządy stanowią majątek o wartości: 8 320,16 zł
  - Wartości niematerialne i prawne stanowią majątek o wartości: 17 960,20 zł

2. Dane dotyczące mienia komunalnego Miasta i Gminy Górzno.

2.1. Informacje dotyczące własności gruntów komunalnych.

W skład tych gruntów wchodzi: grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne, grunty pod urządzeniami melioracji wodnych, lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, tereny mieszkaniowe, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe, tereny komunikacyjne, tereny niezabudowane, rekreacyjno – wypoczynkowe, nieużytki, grunty pokryte wodami powierzchniowymi.

Grunty Miasta i Gminy Górzno	Stan na 31.12.2017 r.		Stan na 31.12.2018 r.	
	Powierzchnia w ha	Wartość księgową w zł	Powierzchnia w ha	Wartość księgową w zł
Obszar miejski	38,9002	655 483,23	39,7250	994 099,72
Obszar wiejski	32,4046	271 104,43	33,7346	326 909,43

2.2. Informacja dotycząca zmian własności gruntów komunalnych na dzień 31.12.2018 r.

Zmiany ilościowe w zasobach gruntów w okresie objętych informacją stanowią różnice wynikające ze zwiększenia o powierzchnię 2,3421 ha o wartość gruntu na łączną kwotę księgową 409 348,00 zł oraz zmniejszenia o powierzchnię 0,1873 ha o wartość gruntu na łączną kwotę księgową 14 926,51 zł.

3. Informacja dotycząca środków trwałych i zmian.

W roku 2018 zwiększenie wartości księgowej spowodowane było następującymi czynnikami:

- Rozbudowa i przebudowę budynku Urzędu Miasta i Gminy Górzno
- Przebudowa drogi - ul. Leśna
- Przebudowa i budowa chodnika przy ul. Leśnej
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w mieście Górzno i miejscowości Górzno-Wybudowanie
- Wbudowanie kotła grzewczego z palnikiem na pellet
- Montaż kotła grzewczego
- Rewitalizacja świetlicy wiejskiej w Zaborowie
- Rewitalizacja świetlicy wiejskiej w Szczutowie
- Modernizacja łazienek w budynku szkoły – segment A

W roku 2018 zmniejszenie wartości księgowej spowodowane było następującymi czynnikami:

- Likwidacja komputera i kserokopiarki Ricoh w ZS w Górznie

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

1. Strategia rozwoju Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2022

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2022 została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Górznie Nr XVII/85/2016 z dnia 29 marca 2016 roku w celu uwzględnienia potrzeb i oczekiwań całej wspólnoty samorządowej. Strategia jest bazowym dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki rozwojowe w perspektywie do 2022 roku. Zasadniczym celem niniejszego dokumentu jest zobrazowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej Miasta i Gminy Górzno, w kontekście zarówno obecnych jak i przyszłych procesów rozwoju regionalnego, powodowanych przez różnego rodzaju czynniki o charakterze endogenicznym oraz egzogenicznym, a także przedstawienie opracowanych w toku tworzenia dokumentu, przedsięwzięć strategicznych dla rozwoju miasta i gminy.

W Strategii Miasta i Gminy Górzno wskazano cztery równorzędne cele strategiczne:

CEL STRATEGICZNY I - Górzno przyjaznym miastem zapewniającym odpowiednią jakość życia mieszkańcom

Celem działań podejmowanych przez Samorząd jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców miasta i gminy. Permanentne podnoszenie poziomu życia obywateli oraz jakości i dostępności usług z zakresu ochrony zdrowia, kultury, pomocy społecznej czy edukacji należy uznać za podstawowe założenie dla opracowania Strategii. Stąd też uwydatnienie tego właśnie czynnika na poziomie celu strategicznego wydaje się szczególnie istotne.

CEL STRATEGICZNY II - Górzno miejscem dla inwestycji innowacyjnych

Aktualnie podstawowym czynnikiem rozwoju regionalnego jest atrakcyjność gospodarcza. To dzięki możliwości zaoferowania lepszych warunków inwestowania od innych lokalizacji na terenie miasta i gminy mogą powstawać podmioty gospodarcze świadczące różnorodne usługi, co z kolei przynosi pozytywne rezultaty we wszystkich gałęziach życia społecznego. Górzno ze względu na oddalenie od głównych szlaków komunikacyjnych i niewielką powierzchnię cierpi na niedobór terenów inwestycyjnych oraz brak zachęt o charakterze fiskalnym, przegrywa więc walkę o inwestorów z innymi obszarami w pełni uzbrojonymi i umiejscowionymi w obrębie stref ekonomicznych czy parków technologicznych. Szansą miasta i gminy Górzno są nowoczesne gospodarstwa i firmy rolniczo-usługowo-turystyczne, zdrowotno – turystyczne itp., które potrafią dobrze wykorzystać lokalizację terenów i czyste środowisko do tworzenia innowacyjnych produktów żywnościowych oraz ich sieciowanie i ustalenie ich jako produkty regionalne. Warto przypomnieć, że filarem programowania europejskiego, krajowego i regionalnego jest innowacyjność. Z uwagi na brak szkolnictwa wyższego w mieście oraz dużego przemysłu produkcyjnego, dostrzega się możliwość budowania innowacyjności wokół posiadanych zasobów, w tym przyrodniczych i historycznych czy religijnych np. rozwijając sektor turystyki aktywnej czy „religijnej”. Trzeba także pamiętać o potrzebach opiekuńczo-rehabilitacyjnych z uwagi na starzejące się społeczeństwo, ten obszar będzie w przyszłości bardzo istotny nie tylko dla mieszkańców ale także dla odbiorców zewnętrznych, sanatoria i miejsca do prowadzenia terapii oraz odnowy biologicznej, ośrodki dla seniorów to kierunki możliwego rozwoju łączącego zapotrzebowanie z kreatywnością i działaniami innowacyjnymi. Jednak by powstały nowe pensjonaty, ośrodki rehabilitacji niezbędny jest napływ odpowiedniego kapitału. Przyciąganie kapitału inwestycyjnego wymaga odpowiedniej promocji, dzięki której poprawi się wizerunek miasta i gminy, postrzeganego jako ośrodek sprawnie i nowoczesnie zarządzany, oparty na innowacyjnej gospodarce. Należy więc zadbać o obecność miasta w mediach, promocji poza granicami kraju poprzez miasta partnerskie, poszukiwanie i zawarcie więzi - umów partnerskich o charakterze kulturalno-rozwojowym i nadanie im przede wszystkim gospodarczego charakteru.

CEL STRATEGICZNY III - Górzno ważnym punktem turystycznym na mapie polski

Górzno i jego okolice jest miejscem o dużym potencjale turystycznym, o charakterze głównie przyrodniczym i zdrowotnym z niewielkim akcentem dotyczącym zabytków, a raczej występowaniem stanowisk archeologicznych i przepięknych miejsc plenerowych dla artystów.

W celu rozwoju branży turystycznej miasto i gmina powinno zastosować zachęty inwestycyjne dla małych i średnich przedsiębiorstw wspierających rozkwit tej gałęzi (firmy gastronomiczne, hotelarskie, rehabilitacyjne czy kawiarnie). Dodatkowym atutem byłoby wykreowanie obiektów turystyczno-rekreacyjnych oraz imprez o ponadregionalnym znaczeniu np. zawody triathlonowe, spotkania edukacyjno-ekologiczno-historyczne, religijne, które nie tylko przyciągnęłyby dodatkowych odwiedzających, ale także utrzymałyby ich na więcej niż jeden dzień. Istotną determinantą rozwoju turystyki jest też sieciowanie, obecność w ogólnopolskich, europejskich czy światowych organizacjach, szlakach, sieciach np. networkingowych czy też geocachingowych. Kolejnym elementem jest slow driving czyli forma podróżowania polegająca na omijaniu głównych zatłoczonych szlaków, przemierzaniu nieopisanych w przewodnikach tras, bez wyznaczonego wcześniej celu. Przewiduje się, że w ciągu najbliższych lat będzie to w Polsce jedno z najbardziej dynamicznie rozwijających się hobby, które będzie promować zdrowy styl życia i pomagać ciekawym, lokalnym inicjatywom w rozwijaniu się. Warto nadmienić, iż turystyka to jedyny sektor gospodarki, który w dobie kryzysu odnotowuje się stały wzrost udziału w PKB.

CEL STRATEGICZNY IV – Górzno przyjazne środowisku

Ekologiczny charakter działalności Miasta i Gminy Górzno w dobie dbałości o ograniczoną emisję gazów cieplarnianych ma szczególne znaczenie i wpływa pośrednio także na osiągnięcie pozostałych celów strategicznych ustanowionych w toku tworzenia niniejszej Strategii. Takie aspekty jak ciągi pieszo jezdne - ścieżki edukacyjne i rowerowe, ośrodki edukacji ekologicznej, termomodernizacje, działania związane ze zrównoważonym wykorzystaniem zasobów przyrodniczych przy ich maksymalnej ochronie, realizacja inwestycji związanych pośrednio z ochroną środowiska, realizacja zadań związanych z ochroną wód i gospodarką wodno-ściekową, odpowiednia gospodarka odpadami komunalnymi, zwiększenie udziału OZE wśród źródeł dostarczających energii czy usuwanie materiałów zawierających azbest wpłynie pozytywnie nie tylko na „zielony” wizerunek Górzna, lecz również na poprawę jakości życia mieszkańców. Warto też wesprzeć rozwój i promocję podejścia prosumenckiego w zakresie użytkowania odnawialnych źródeł energii.

Działania podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska oraz inwestycje innowacyjne wpływające na jakość życia i dbałość o naturalne środowisko stanowi podstawowe założenie rozwoju Górzna i okolic.

Spośród projektów służących realizacji celów zawartych w Strategii a zrealizowanych, kontynuowanych czy rozpoczętych należy wyróżnić: gminny program rewitalizacji Miasta i Gminy Górzno, który obejmuje część projektów wymienionych w Strategii tj.m.in. prace remontowe w obrębie rynku miasta, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, utworzenie centrum działań kreatywnych na terenie miasta Górzno budowę sieci wodno-kanalizacyjnej Górzno-Wybudowanie, termomodernizacja szkoły w Gołkowie a także rewitalizację świetlic wiejskich, modernizację i przebudowy infrastruktury drogowej w mieście: dokumentacja techniczna i aplikowanie o dofinansowanie: ul. Cmentarna, ul. Św. Floriana a także przebudowę drogi w Zaborowie i ul. Leśnej w Górznie, funkcjonowanie Dziennego Domu Pomocy w Górznie /Miasto i Gmina Górzno jest partnerem projektu razem z Regionalnym Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej w Przysieku Sp. z o. o./, udział GOK w projekcie „Kultura w zasięgu 2.0”, gminny program utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest, stabilizację osuwiska w Górznie.

2. Ład przestrzenny

2.1. A.Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Ostatnią ocenę aktualności studium przyjęto Uchwałą Nr XXXIX/213/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 27 września 2018 r. Zgodnie z art. 4 ust.2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego. W 2018 r. wydano 55 decyzji ustalających warunki zabudowy

i zagospodarowania przestrzennego i 6 decyzji celu publicznego. Właściciele terenów w granicach gminy Górzno nie występowali z wnioskami o uchwalenie bądź zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Na podstawie przeprowadzonej analizy (w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego, przepisy odrębne), stwierdzono, że ze względu na skalę zmian zaleca się stworzyć nowy dokument. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania nie jest aktem prawa miejscowego, nie mniej ustalenia studium zgodnie z ustawą są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium jest dokumentem określającym jej politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, na obszarze całej gminy.

2.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ostatnia ocena aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przyjęta została Uchwałą Nr XXXIX/213/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 27 września 2018 r. Dokonano analizy aktualności obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, stwierdzając aktualność obowiązujących na terenie miasta i gminy Górzno miejscowych planów. Powierzchnia wszystkich planów miejscowych wynosi 34,6 ha, co stanowi 0,3% powierzchni gminy. W dniu 28 czerwca 2018 r. podjęto Uchwałą nr XXXVII/202/2018 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych miasto Górzno 1 oraz Górzno -Wybudowanie. Obszar o pow. ok. 75 ha objęty uchwałą położony jest w centralnej części gminy, bezpośrednio przy północnej części miasta Górzno i obejmuje obszary w okolicach miasta oraz obszaru podmiejskiego. Są to głównie obszary niezabudowane, leśne i rolne (głównie klas IV-VI) z zabudowa kolonijną, głównie mieszkaniową jednorodziną i zagrodową oraz sąsiaduje bezpośrednio z dwoma obszarami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (po stronie północnej i zachodniej miasta). Sporządzona analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium wykazała na konieczność zachowania ładu przestrzennego i odpowiedniego kształtowania polityki przestrzennej gminy.

3. Zasoby materialne gminy

3.1. Gminny program rewitalizacji

Na terenie Gminy Górzno obowiązuje Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2023 przyjęty Uchwałą nr XXII/111/2016 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 30 listopada 2016 r. z późniejszymi zmianami.

Obszar rewitalizacji – obszar miejski:

Obszar I - Centrum cechuje się większym zaawansowaniem procesu starzenia się społeczeństwa niż obszar całego Miasta i Gminy Górzno. Odsetek osób starszych w odniesieniu do ogółu ludności na wskazanym obszarze wynosi 16,45% i jest wyższy niż średni wskaźnik dla Miasta i Gminy Górzno, który wynosi 14,03%. Proces starzenia się społeczeństwa jest zjawiskiem powszechnie występującym, a na danym obszarze zostało ono zdiagnozowane jako nasilone. Innym niekorzystnym zjawiskiem są problemy rynku pracy – udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na tym obszarze wynosi 38,46%, przy czym średnia dla Miasta i Gminy Górzno w tym przypadku jest równa 28,57%. Na Obszarze I - Centrum problemem jest niesamodzielność ekonomiczna mieszkańców – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wynosi 12,57%, przy średniej dla Miasta i Gminy Górzno 11,20%.

Odpowiedzią na powyżej zidentyfikowane problemy są planowane projekty, których realizacja ma przyczynić się do rozwiązania zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej:

- a) w celu aktywizacji seniorów oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym zaplanowano projekt „Zajęcia integrująco - aktywizujące seniorów oraz osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Górzno – edycja I i II” – przedsięwzięcie zakłada realizację zajęć animacyjno – kulturalnych i szkoleniowych w GOK. Uczestnicy zajęć będą korzystać z kursów komputerowych, uczyć się jak udzielać pierwszej pomocy, poznają prawa i obowiązki konsumenta, wezmą

udział w zajęciach sportowo– rekreacyjnych, kulinarnych czy ogrodniczych, będą uczestniczyć w warsztatach teatralnych, które zakończą się wystawieniem przedstawienia.

- b) przede wszystkim do osób bezrobotnych skierowany zostanie projekt „Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych z terenu Górzna poprzez udział w szkoleniach i kursach”. W ramach realizacji przedsięwzięcia zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez m. in. trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe, trening radzenia sobie ze stresem i tłumienia agresji, trening rozwoju samodzielności, podejmowania nowych obowiązków czy przeciwdziałania wypaleniu. Bardzo ważnym elementem projektu będą kursy zawodowe w ramach których planuje się przeszkolenie 5 osób na stanowisko ogrodnik terenów zieleni wraz z praktyczną nauką zawodu na terenie Miejskiego Parku i skweru na rynku w Górznie. Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy, Uzupełnieniem działań społecznych będzie edukacyjny projekt partnerski „Interdyscyplinarne warsztaty edukacyjne” skierowany m. in. do uczniów i nauczycieli ze szkoły w Górznie – projekt ma na celu rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego oraz przedsiębiorczości.

Odpowiedzią na zidentyfikowany problem w sferze infrastrukturalnej, a zarazem elementem niezbędnym i koniecznym do realizacji powyższych działań „miękkich” będą zaplanowane projekty „twarde”:

- a) „Rewitalizacja Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej rynku w Górznie” – w Gminnym Ośrodku Kultury zaplanowano realizację obu edycji projektu „Zajęcia integrująco - aktywizujące seniorów oraz osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Górzno”. Obecny stan budynku GOK jest dobry, jednak obiekt wymaga modernizacji centralnego ogrzewania i instalacji elektrycznej, a także zaplecza socjalno-gospodarczego i sanitarnego, pomieszczeń biurowych i sali głównej, zakupu wyposażenia i sceny plenerowej. Konieczne jest dostosowanie budynku, tak aby mógł w większym zakresie realizować swoje funkcje statutowe. Dzięki remontowi budynek zostanie dostosowany do potrzeb organizacji w nim szkoleń czy spotkań kulturalnych. Infrastruktura rynku zostanie z kolei wykorzystana do realizacji zarówno projektu „Zajęcia integrująco - aktywizujące seniorów oraz osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu Miasta Górzno”, jak i projektu „Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych z terenu Górzna poprzez udział w szkoleniach i kursach”. Na terenie skweru na rynku odbywać się będzie praktyczna część warsztatów ogrodniczych skierowanych do seniorów i osób korzystających z pomocy społecznej. Przestrzeń rynku zostanie także wykorzystana do wystawienia przedstawień przygotowanych przez uczestników projektu. W okresie letnim na rynku zostanie rozstawiona scena mobilna i rynek stanowić będzie scenografię do wystawianych przedstawień. Poza tym przestrzeń rynku pomieści dużo więcej widzów niż sala GOK. Skwer na rynku stanie się także miejscem praktycznej nauki zawodu dla osób szkolonych na stanowisko ogrodnika terenów zieleni. Rynek w Górznie należy odświeżyć, zaprojektować i dokonać nowych nasadzeń. Przywrócenie wyglądu i estetyki rynku, dostosowanie do istniejącej zabudowy oraz potrzeb mieszkańców, przyczyni się do poprawy warunków uczestnictwa osób wykluczonych w życiu społecznym i gospodarczym. Zrewitalizowany rynek otworzy nowe możliwości na działania realizowane przez GOK, przede wszystkim animacyjno – kulturalne. Prognozuje się, że rocznie z wyremontowanego budynku GOK i zrewitalizowanego rynku będzie korzystało około 1000 osób,
- b) „Utworzenie centrum działań kreatywnych na terenie miasta Górzno” – ze względu na dużą liczbę projektów realizowanych i zaplanowanych do realizacji w GOK w Górznie, obiekt ten po zrealizowaniu działań remontowych będzie miał pełne obłożenie. Poza tym usytuowanie GOK nie daje możliwości jego rozbudowy. Dlatego też konieczne jest przeprowadzenie inwestycji polegającej na adaptacji innego budynku na potrzeby realizacji działań aktywizacji społeczno – zawodowej mieszkańców, w tym przede wszystkim w zakresie realizacji części teoretycznej projektu „Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych z terenu Górzna poprzez udział w szkoleniach i kursach”. Wyremontowany budynek, w którym powstanie centrum działań kreatywnych da możliwość organizacji w nim działań kreatywnych, szkoleń, spotkań przede

wszystkim dla osób z grup defaworyzowanych. Poza tym będzie to miejsce spotkań młodzieży, KGW oraz innych grup formalnych i nieformalnych chcących realizować przedsięwzięcia skierowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że z wyremontowanego budynku będzie korzystało około 400 osób. W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- 10 osób zostanie objętych działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 3 znajdą zatrudnienie,
- u 100 osób wzrośnie aktywność społeczna.

Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar Centrum Górzna ze stanu kryzysowego.

Obszar rewitalizacji – obszar wiejski:

Obszar rewitalizacji w części wiejskiej Miasta i Gminy Górzno składa się z części miejscowości wchodzących w skład sołectw zaliczonych do obszarów zdegradowanych, na których planowana jest interwencja w ramach rewitalizacji, tj. miejscowości Miesiączkowo, Szczutowo, Szyńkówko i Zaborowo.

W sołectwie Miesiączkowo w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:

- a) niski poziom kształcenia – przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów za ostatnie 3 lata wyniósł 56%, przy średniej dla województwa wynoszącej 62%,
- b) problem związany z bezpieczeństwem – stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na obszarze sołectwa wyniósł 36,84%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 26,35%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczną mieszkańców:

- a) w ramach projektu „Edukacja to nie nuda – zajęcia podnoszące wyniki w nauce dla dzieci i młodzieży z Miesiączkowa” dzieci z Miesiączkowa będą mogły korzystać z zajęć dodatkowych z języka angielskiego, języka polskiego i matematyki. Projekt ma na celu zwiększenie ich szans edukacyjnych i poprawę wyników kształcenia,
- b) odpowiedzią na problem związany z bezpieczeństwem będzie projekt „Promowanie bezpiecznych zachowań w Miesiączkowie” w ramach którego zostaną zorganizowane zajęcia promujące bezpieczne zachowania, skierowane przede wszystkim do dzieci w wieku szkolnym i młodzieży (gry i zabawy, zajęcia sportowo – rekreacyjne pozwalające aktywnie spędzić wolny czas, mające na celu promowanie bezpiecznych zachowań, pokazy technik obrony w sytuacji napadu, organizacja pikniku w zakresie promowania bezpiecznych zachowań itp.)

Jednakże realizacja powyższych projektów społecznych będzie możliwa tylko i wyłącznie w sytuacji wcześniejszego remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Obecnie stan techniczny budynku świetlicy znacząco uniemożliwia prowadzenie w nim zajęć, organizację imprez itp., wymaga on modernizacji. Dlatego też realizacja projektu „Rewitalizacja centrum wsi w Miesiączkowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe” jest niezbędna do prowadzenia działań społecznych, a w efekcie wyjścia ze zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- u 20 osób wzrośnie aktywność społeczna
- 15 dzieci zwiększy swoje szanse edukacyjne poprzez udział w projektach edukacyjnych

Jedynie przeprowadzenie wszystkich projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Miesiączkowo ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel rewitalizacji w postaci rozwoju społecznego dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

W sołectwie Szczutowo w wyniku przeprowadzonej diagnozy zidentyfikowano następujące problemy społeczne:

- a) starzejące się społeczeństwo – udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 18,49%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 14,03%,
- b) bezrobocie – udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wyniósł 5,59%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 5,18%,
- c) wysoki stopień uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 11,32%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 7,27%,
- d) niski poziom kształcenia – przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasistów za ostatnie 3 lata wyniósł 58%, przy średniej dla województwa wynoszącej 62%,
- e) problem związany z bezpieczeństwem – stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na obszarze sołectwa wyniósł 70%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 26,35%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczno – zawodową mieszkańców:

- a) w ramach realizacji projektu „Integracja, animacja, zajęcia integracyjne dla mieszkańców z terenu Sztutowa” dla osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i dla seniorów zaplanowano działania animacyjno – kulturalne i szkoleniowe (m. in. zajęcia z zakresu animacji społecznej czy organizację wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych. Proponowana oferta zajęć zostanie dostosowana do potrzeb wszystkich grup wiekowych (także dla dzieci i młodzieży). Dzięki projektowi jego uczestnicy zdobędą nową wiedzę, umiejętności, nowe doświadczenia przydatne w życiu społecznym,
- b) w ramach projektu „Wprowadzenie bezrobotnych ze Sztutowa na rynek pracy poprzez udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe” dla osób z problemami (bezrobotni, korzystający z pomocy społecznej) zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe oraz kursy zawodowe (animacja kultury, brukarz, kurs prawa jazdy kategorii B dla kobiet). Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy,
- c) w ramach projektu „Edukacja to nie nuda – zajęcia podnoszące wyniki w nauce dla dzieci i młodzieży ze Sztutowa” dzieci ze Sztutowa będą mogły korzystać z zajęć dodatkowych z języka niemieckiego, historii czy przyrody. Projekt ma na celu zwiększenie ich szans edukacyjnych i poprawę wyników kształcenia. Uzupełnieniem działań edukacyjnych będzie projekt partnerski „Interdyscyplinarne warsztaty edukacyjne” skierowany m. in. do uczniów i nauczycieli ze szkoły w Sztutowie – projekt ma na celu rozwijanie kompetencji kluczowych w zakresie kreatywności, innowacyjności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego oraz przedsiębiorczości,
- d) odpowiedzią na problem związany z bezpieczeństwem będzie projekt „Promowanie bezpiecznych zachowań w Sztutowie” w ramach którego zostaną zorganizowane zajęcia promujące bezpieczne zachowania (szkolenie z udzielania pierwszej pomocy, szkolenie medyczne dla strażaków, piknik w zakresie promocji prawidłowych zachowań podczas zagrożeń) Jednakże realizacja wszystkich powyższych projektów społecznych będzie możliwa tylko i wyłącznie w sytuacji wcześniejszego remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Świetlica pełni rolę miejsca aktywizacji społecznej i spotkań mieszkańców. Jednak ze względu na jej zły stan techniczny i braki w wyposażeniu, korzystanie z niej jest bardzo ograniczone, a prowadzenie w niej działań społecznych jest praktycznie niemożliwe. Dlatego też realizacja projektu „Rewitalizacja centrum wsi w Sztutowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe” jest niezbędna do prowadzenia działań społecznych, a w efekcie wyjścia ze zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- u 55 osób (w tym u 10 seniorów) wzrośnie aktywność społeczna
- 5 osób zostanie objętych działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 2 znajdą zatrudnienie
- 15 dzieci zwiększy swoje szanse edukacyjne poprzez udział w projektach edukacyjnych

Jedynie przeprowadzenie wszystkich projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Szczutowo ze stanu kryzysowego i osiągnąć cele rewitalizacji w postaci rozwoju społecznego dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz zwiększenia partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

W sołectwie Zaborowo w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:

- a) bezrobocie – udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wyniósł 7,37%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 5,18%,
- b) wysoki stopień uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 10,68%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 7,27%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczno - zawodową mieszkańców:

- a) w ramach realizacji projektu „Wprowadzenie bezrobotnych z Zaborowa na rynek pracy poprzez udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe” dla osób z problemami (bezrobotni, korzystający z pomocy społecznej) zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe oraz kursy zawodowe (operator dźwigu, spawacz, kurs prawa jazdy kategorii B dla kobiet). Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy,
- b) w ramach realizacji projektu „Indywidualne porady i konsultacje psychologiczne dla mieszkańców Zaborowa” dla osób pochodzących z rodzin korzystających z pomocy społecznej zaplanowano wsparcie w zakresie podniesienia kompetencji życiowych (porady psychologiczne dla osób i rodzin przeżywających trudności życia codziennego, konsultacje dla osób i rodzin które doświadczyły traumatycznych przeżyć, przemocy fizycznej lub emocjonalnej, trening kompetencji życiowych). Projekt ma na celu podniesienie poziomu aktywności społecznej oraz zapobieganie i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym.

Jednakże realizacja powyższych projektów społecznych będzie możliwa tylko i wyłącznie w sytuacji wcześniejszego remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Obecnie-budynek świetlicy wymaga modernizacji celem lepszego zaspokajania potrzeb społecznych. Ze względu na zły stan wewnętrzny budynku (korytarz, zaplecze gospodarcze, zaplecze gastronomiczno-sanitarne) realizacja w tym miejscu działań społecznych jest ograniczona. Dlatego też realizacja projektu „Rewitalizacja centrum wsi w Zaborowie poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe” jest niezbędna do prowadzenia działań społecznych, a w efekcie wyjścia ze zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- 5 osób zostanie objętych działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 1 znajdzie zatrudnienie
- u 20 osób wzrośnie aktywność społeczna

Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Zaborowo ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel rewitalizacji w postaci zwiększenia partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

W sołectwie Szynkówko w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:

- a) bezrobocie —udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wyniósł 5,33%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 5,18%,
- b) wysoki stopień uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na

tym obszarze wyniósł 7,55%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 7,27%, a udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku wyniósł 34,33%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 29,8%.

Aby im przeciwdziałać zaplanowano działania mające na celu aktywizację społeczno - zawodową mieszkańców:

- a) w ramach realizacji projektu „Wprowadzenie bezrobotnych z Szynkówka na rynek pracy poprzez udział w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe” dla osób z problemami (bezrobotni, korzystający z pomocy społecznej) zaplanowano ofertę działań pobudzających aktywność i prowadzących do zmiany sposobu myślenia i samooceny poprzez trening kompetencji społecznych, wsparcie psychologiczne i zawodowe oraz kursy zawodowe (operator koparko-ładowarki, brukarz). Dzięki projektowi jego uczestnicy będą mieli ułatwione wejście lub powrót na rynek pracy,
- b) projekt „Praca z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym z terenu Szynkówka” skierowany zostanie przede wszystkim do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Projekt ma na celu zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług wsparcia rodziny poprzez działania umożliwiające aktywne włączenie społeczne, stworzenie indywidualnej ścieżki reintegracji, objęcie wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego, zapewnienie poradnictwa psychologicznego itp.

Jednakże realizacja powyższych projektów społecznych będzie możliwa tylko i wyłącznie w sytuacji wcześniejszego remontu świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego.

Aktualny stan świetlicy jest zły i uniemożliwia realizację w niej działań społecznych: w bardzo złym stanie technicznym znajduje się dach i sufity; brak centralnego ogrzewania; niezbędna jest termomodernizacja aby świetlica mogła działać również zimą. Dlatego też realizacja projektu „Rewitalizacja centrum wsi w Szynkówku poprzez remont świetlicy wiejskiej wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele kulturalno-szkoleniowe” jest niezbędna do prowadzenia działań społecznych, a w efekcie wyjścia ze zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

W efekcie planowanych działań rewitalizacyjnych prognozuje się, że:

- 3 osoby zostaną objęte działaniami aktywizującymi zawodowo, w tym 1 znajdzie zatrudnienie,
- u 12 osób wzrośnie aktywność społeczna.

Jedynie przeprowadzenie projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar sołectwa Szynkówko ze stanu kryzysowego i osiągnąć cel rewitalizacji w postaci zwiększenia partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

Realizując Gminny Program Rewitalizacji w 2018r. przeprowadzono remonty świetlic wiejskich w Szczutowie i Zaborowie oraz złożono wnioski o dofinansowanie realizacji integracji, animacji i zajęć dla mieszkańców Szczutowa. Realizacja zajęć w 2019r.

3.2. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Na terenie Miasta i Gminy Górzno obowiązuje *WIELOLETNI PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM MIASTA I GMINY GÓRZNO NA LATA 2017-2021* uchwalony 28 stycznia 2017 r. Do gminnego zasobu mieszkaniowego Miasta i Gminy Górzno należy 15 lokali komunalnych oraz 2 lokale socjalne.

Stawkę czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych ustala Burmistrz Miasta i Gminy zarządzeniem w wysokości do 3% wartości wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych w stosunku rocznym ogłaszany przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego. Stawka czynszu najmu wynosiła w 2018r. 3 zł

Burmistrz Miasta i Gminy ustalając stawki czynszu uwzględnia zróżnicowanie w standardzie zasobu mieszkaniowego poprzez stosowanie zwyżek i zniżek do stawki bazowej. Za wynajęty lokal mieszkalny najemca obowiązany jest uiszczać miesięczny czynsz najmu wynikający z kosztów administrowania, konserwacji, utrzymania stanu technicznego budynku, utrzymania zieleni i wszystkich pomieszczeń wspólnego użytkowania, otoczenia budynku oraz należnego podatku od nieruchomości. Najemca oprócz czynszu jest obowiązany do uiszczania związanych z eksploatacją mieszkania opłat niezależnych od właściciela, tj. opłat za dostawę do

lokalu energii elektrycznej, wody oraz za odbiór nieczystości stałych i płynnych w wypadkach, gdy korzystający z lokalu nie ma zawartej umowy bezpośrednio z dostawcą mediów lub dostawcą usług.

Określono czynniki podwyższające stawkę czynszu z uwagi na wyposażenie techniczne podnoszące standard lokalu mieszkaniowego:

- 1) instalacja wodna - 20%;
- 2) instalacja kanalizacyjna - 20%;
- 3) centralne ogrzewanie - 30%.

Określono czynniki obniżające stawkę czynszu z uwagi na :

- 1) usytuowanie budynku poza strefą miasta – 5%
- 2) z tytułu złego stanu technicznego – 5%
- 3) usytuowanie lokalu na parterze w budynku wielokondygnacyjnym – 5%

Miesięczna wysokość czynszu za lokal jest iloczynem stawki czynszowej w przeliczeniu na 1 m² powierzchni użytkowej dla lokalu o danym standardzie i powierzchni użytkowej tego lokalu.

Burmistrz może obniżyć wysokość naliczonego czynszu o 10% najemcom, których średni dochód w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej na pisemny wniosek zainteresowanego. Stawka czynszu najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność Gminy może być obniżona maksymalnie do poziomu stawki czynszu ustalonej dla lokali socjalnych.

3.3. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Gospodarowanie zasobem nieruchomości Miasta i Gminy Górzno odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami i jest on wykorzystywany na cele rozwojowe gminy i dla potrzeb zorganizowanej działalności inwestycyjnej oraz innych celów publicznych.

Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz Miasta i Gminy Górzno.

Gospodarowanie gminnym zasobem polega na:

- 1) ewidencjonowaniu nieruchomości,
- 2) zapewnianiu wycen nieruchomości,
- 3) zbywania nieruchomości,
- 4) oddawaniu nieruchomości w trwały zarząd,
- 5) wydzierżawianiu, wynajmowaniu i użyczeniu nieruchomości wchodzących w skład zasobu
- 6) wykonywaniu czynności związanych z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzeniu windykacji tych należności

Gospodarowanie zasobem polega ponadto na przygotowaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych.

Dochody Miasta i Gminy Górzno z tytułu gospodarowania mieniem komunalnym:

L.p.	Źródło dochodów	01.01.2018 – 31.12.2018
1.	wpływy z opłat za użytkowanie wieczyste	4 373,67 zł
2.	wpływy z dochodów z najmu lokali mieszkalnych	28.095,36zł
3.	wpływy z dochodów z najmu lokali użytkowych	6 967,22 zł
4.	wpływy z dzierżawy gruntów	25 96,28 zł

3.4. Stan ewidencji nieruchomości,

W skład tych gruntów wchodzi: grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne, grunty pod urządzeniami melioracji wodnych, lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, tereny mieszkaniowe, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe, tereny komunikacyjne, tereny niezabudowane, rekreacyjno – wypoczynkowe, nieużytki, grunty pokryte wodami powierzchniowymi.

Grunty Miasta i Gminy Górzno	Stan na 31.12.2018 r.	
	Powierzchnia w ha	Wartość księgowa w zł
Obszar miejski	39,7250	994 099,72
Obszar wiejski	33,7346	326 909,43

W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie jej zagospodarowania zapadają indywidualnie. Gminny zasób nieruchomości jest wykorzystywany zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy Gminy ustaleniami, które będą wynikały z uchwał budżetowych podejmowanych na poszczególne lata, w formach prawnych przewidzianych w ustawie – Kodeks cywilny oraz ustawie o gospodarce nieruchomościami.

Miasto i Gmina Górzno gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki na podstawie obowiązujących przepisów prawa w pierwszej kolejności uwzględniając potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych. Realizacja planu wykorzystania zasobu nieruchomości nastąpi zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy gminy ustaleniami, wynikającymi z obowiązujących przepisów prawa.

Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości mogą być wykorzystane na cele rozwojowe gminy i zorganizowanej działalności inwestycyjnej.

Udostępnienie nieruchomości zasobu następować będzie między innymi poprzez sprzedaż lub zamianę nieruchomości, użyczenie, najem, dzierżawę bądź też przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

Sprzedaż nieruchomości gruntowych odbywać się będzie w trybie przetargu oraz w trybie bezprzetargowym (w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem).

W przypadku sprzedaży nieruchomości lokalowych (lokale mieszkalne) sprzedawane będą wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej na rzecz najemców, którzy złożą wnioski o sprzedaż tych lokali.

Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne do realizacji zadań własnych gminy. W szczególności są to grunty i obiekty użyteczności publicznej oraz nieruchomości niezbędne do realizacji inwestycji gminnych, głównie przeznaczonych pod rozwój mieszkalnictwa komunalnego oraz sieci infrastruktury komunalnej i towarzyszących im obiektów.

4. Infrastruktura komunalna

4.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2017 r. poz 328,1566 i 2180) Rada Miejska w Górznie podjęła Uchwałę nr XXXIV/179/2018 w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na terenie Miasta i Gminy Górzno w latach 2018-2021.

Uchwalony plan zawiera przewidziane do realizacji zadania w poszczególnych latach.

Zakres planowanych usług wodociągowo kanalizacyjnych obejmuje zadania bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb w zakresie świadczenia usług związanych z zaopatrzeniem w wodę i odbioru ścieków na terenie Miasta i Gminy Górzno a także bieżące działania racjonalizujące zużycie wody i wyprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej oraz działania rozwojowo-modernizacyjne i inwestycyjne .

Z zaplanowanych na 2018 rok zadań zrealizowano:

- 1) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości Górzno Wybudowanie i mieście Górzno.
- 2) Częściowa rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Wierzchnia (dokończenie inwestycji w 2019r.)
- 3) Przygotowanie dokumentacji technicznej dla zadania rozbudowa sieci wod-kan. ul. Jana Pawła II (planowany termin wykonania 2019 r)
- 4) Przygotowanie dokumentacji technicznej dla zadania rozbudowa sieci wod-kan. ul. Wisiałki, spinka wodociągowa do ul. Św. Floriana

Wykonane inwestycje mają na celu poprawienie jakości technicznej eksploatowanych instalacji, poprawienie systemu zarządzania i kierowania systemami wod.-kan., uzyskanie parametrów jakościowych wymaganych przepisami prawa, rozbudowę w celu pozyskania nowych klientów i poprawy stanu środowiska.

5. Środowisko

5.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Obowiązujący w 2018 r. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został przyjęty Uchwałą Nr XXII/116/2016 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 30 listopada 2016 r.

Celem doboru działań na rzecz gospodarki niskoemisyjnej jest przedstawienie planu prac i uwarunkowań, sprzyjających redukcji emisji CO₂, wzrostowi udziału energii odnawialnej oraz zwiększenia efektywności energetycznej.

Główny element strategii stanowi wdrażanie nowoczesnych rozwiązań, uwzględniających aspekt energetyczny, ekologiczny, a także edukacyjny. Rozwiązania te będą obejmować poszczególne sektory dla których przeprowadzono inwentaryzację w zakresie zużycia energii finalnej oraz emisji CO₂ dla roku bazowego 2014 r.

Podstawą strategii jest możliwie intensywne zaangażowanie wszystkich uczestników rynku energii w działania przewidziane w planie, a także zwiększanie świadomości użytkowników energii dotyczącej sposobów i możliwości poprawy efektywności energetycznej oraz możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w ich własnym zakresie. Działania Gminy Górzno będą pełnić rolę wzorcową dla wszystkich grup odbiorców energii. Istotny jest także sposób postrzegania działań gminy przez jej mieszkańców oraz inwestorów. Prowadzone działania proefektywnościowe i proekologiczne będą przedstawiać gminne systemy zaopatrzenia w paliwa oraz energię jako nowoczesne oraz przyjazne dla środowiska. Strategia uwzględnia także działania bezpośrednio angażujące mieszkańców w działania ekologiczne. Aktywizacja mieszkańców ma ogromne znaczenie w realizacji celów dlatego jest to jeden z najważniejszych aspektów strategicznych.

Mając na uwadze zmienność warunków otoczenia, a także fakt, iż każde z podejmowanych działań niesie ze sobą określone rezultaty i doświadczenia, niniejszy plan może, a w niektórych przypadkach nawet powinien, być systematycznie korygowany. Stąd też wykazane działania mają charakter kierunkowy i powinny zostać korygowane wraz ze zmianami w postępie technicznym, czy możliwościami finansowymi Gminy Górzno.

W PGN przyjęto następujące, szczegółowe działania niskoemisyjne:

- 1) Sektor komunalny – działania w gestii samorządu podzielono na działania inwestycyjne mające bezpośredni wpływ na redukcję emisji, zużycia energii oraz wzrostu udziału energii z OZE oraz działania nieinwestycyjne mające pośredni wpływ na redukcję emisji, zużycia energii oraz wzrostu udziału energii z OZE.
- 2) Działania inwestycyjne:
  - 2.1. Termomodernizacja budynku szkoły w Miesiączkowie i Gołkowie w celu ograniczenia strat ciepła oraz poprawienia jakości powietrza atmosferycznego.
Do realizacji w latach 2018-2020 przyjęto przeprowadzenie termomodernizacji budynku szkoły w Gołkowie, które polegać będzie na dociepleniu ścian, stropów, stropodachu budynku oraz wymianie źródła ciepła wraz z wykonaniem nowej instalacji CO i CWU oraz wymianie oświetlenia wewnętrznego, drewnianych drzwi zewnętrznych i okien. W latach 2017-2018 opracowano audyt

energetyczny oraz dokumentację projektową, studium wykonalności wraz z ekspertyzą finansową oraz ekspertyzą ornitologiczną. Koszt opracowania w/w dokumentacji 33.475,75 zł. Złożono do RPO wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia. Szacowane koszty wykonania zadania -724.500,00 zł.

2.2. Podłączenie do lokalnej kotłowni OSP w Górznie oraz rozbudowę sieci ciepłowniczej.

Zadanie zrealizowane w 2016 r. Przy realizacji zadania zlikwidowano istniejące źródło ciepła w budynku OSP (kocioł c.o. na węgiel) i podłączono przedmiotowy budynek i budynek ZUK do kotłowni lokalnej zlokalizowanej przy Zespole Szkół w Górznie. Koszt zadania 373.080, 60 zł

2.3. Modernizacja oświetlenia ulicznego.

W ramach planowanej inwestycji w zależności od wyników przeprowadzonego audytu oświetlenia ulicznego można zaplanować działania takie jak:

- wymiana sodowych źródeł światła na energooszczędne LED,
- montaż reduktorów napięcia,
- wymiana liczników energii elektrycznej oświetlenia ulicznego,
- instalacja systemu zdalnego zarządzania, monitorowania i sterowania oświetleniem w zależności od warunków pogodowych i natężenia ruchu ulicznego. W zależności od skali i rodzaju podjętych działań koszty modernizacji oświetlenia ulicznego mogą wynieść nawet 1 000 000 zł. Realizacja inwestycji powinna odbywać się etapowo.

2.4. Przebudowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

W ramach tego działania można przeprowadzić następujące inwestycje ograniczające zużycie energii elektrycznej (a co za tym idzie ograniczające emisję CO₂) na cele funkcjonowania gospodarki wod.-kan. na terenie gminy:

- wymiana starych pomp w hydroforniach oraz przepompowniach ścieków na nowe energooszczędne,
- wprowadzenie monitoringu systemu wodociągowego i kanalizacyjnego w celu poprawy sprawności działania sieci, zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych oraz skrócenia czasu usuwania awarii.

Koszty niniejszego zadania uzależnione są od rodzaju przeprowadzonych działań modernizacyjnych i mogą wahać się od kilkudziesięciu tysięcy do nawet kilku milionów złotych.

2.5. Modernizacja nawierzchni dróg gminnych

Działanie obejmuje zmniejszenie negatywnych dla środowiska naturalnego skutków nadmiernego czasu przejazdu odcinkami dróg, poprzez zmniejszenie emisji do atmosfery zanieczyszczeń powstających w procesie spalania paliw w silnikach samochodowych. Poprawa nawierzchni wpłynie bezpośrednio na zmniejszenie wielkości unosu pyłu - emisję wtórną z powierzchni drogi, ulic i chodników.

Wg strony internetowej www.kalkulatordrogowy.pl, koszt wybudowania 1 km lokalnej drogi gminnej o konstrukcji asfaltowej wynosi około 1 000 000 zł.

W wyniku podjętych działań nastąpi ograniczenie zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń w sektorze transportu lokalnego o ok. 2,0%.

W ostatnich latach wykonano:

- modernizację drogi wiejskiej nr 080725 w sołectwie Górzno-Wyb. etap II odcinek długości 0,650 km za kwotę 47.291,63 zł,
- modernizację ul. Ogrodowej w Górznie na odcinku 0,2 km za kwotę 72.354,14 zł,
- modernizację drogi dojazdowej w Gołkowie etap II i etap III za łączną kwotę 291.668 zł,
- opracowano dokumentację projektową na rozbudowę ul. Św. Floriana w Górznie, usunięto kolizję elektroenergetyczną, dokonano podziału działek oraz ich częściowego wykupu. Na zadanie poniesiono koszty w kwocie łącznie 145.116,28 zł (w tym 45.118,28 zł do roku 2016). Na

dofinansowanie zadania złożono wnioski do PROW oraz Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2020,

- modernizację ul. Leśnej w Górnicy za kwotę 292.248,49 zł,
- modernizację drogi gminnej nr 080753C w km 0,00-0,700 za kwotę 160.000,00 zł,
- opracowano projekt na przebudowę drogi gminnej w miejscowości Zaborowo, na usunięcie kolizji energetycznej i telekomunikacyjnej. Usunięto kolizję energetyczną. Na zadanie wydatkowano dotychczas 28.474,50 zł. Zadanie do wykonania zaplanowano na rok 2019 za kwotę 653.390,00 zł,
- opracowano projekt na przebudowę ul. Cmentarnej w Górnicy, koszt 1.660,50 zł. Podpisano umowę z Lokalną Grupą Działania na dofinansowanie realizacji zadania. Dofinansowanie wynosi 137.856,00 zł. Zadanie do wykonania zaplanowano na rok 2019 za kwotę 327.200,00 zł,
- opracowano projekt na modernizację drogi w miejscowości Wierzchnia za kwotę 3.075,00 zł.

2.6. Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy.

Dostępność i odpowiednie przygotowanie tras rowerowych wpłynie na zmniejszenie ruchu samochodowego oraz przyniesie wymierne efekty ekologiczne. Inwestycje będą obejmować m.in. trasy bezpiecznego ruchu, niezbędną infrastrukturę dla ruchu pieszego i rowerowego (np. ławki miejskie, stojaki dla rowerów). W pierwszej kolejności należy wybudować drogi rowerowe wzdłuż odcinków dróg o największym natężeniu ruchu pojazdów samochodowych. Rozwiązanie takie poza redukcją emisji CO₂ wpłynie także na bezpieczeństwo rowerzystów. W dalszej kolejności w zależności od przeprowadzonych analiz finansowych oraz projektowych należy rozważyć dalszą rozbudowę ścieżek rowerowych na terenie analizowanej jednostki.

W wyniku podjętych działań nastąpi ograniczenie zużycia energii oraz emisji zanieczyszczeń w sektorze transportu prywatnego o ok. 1,0 %.

3) Działania nieinwestycyjne

Głównym celem prowadzenia działań nieinwestycyjnych jest zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców i wykształcenie prawidłowych oraz odpowiedzialnych zachowań w zakresie gospodarowania energią poprzez:

- realizację działań zmierzających do uzyskania akceptacji społecznej dla nowoczesnych rozwiązań w zakresie racjonalizacji zużycia energii,
- współpracą ze szkołami,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych.
- organizację szkoleń, seminariów i konferencji,
- organizację imprez cyklicznych.

3.1. Promowanie zachowań energooszczędnych w transporcie – ecodriving

W związku z coraz większą ilością zarejestrowanych pojazdów samochodowych, jednym z ważnych elementów walki ze zmianami klimatycznymi stał się ecodriving (ekojazda) czyli nowoczesny, oszczędny sposób prowadzenia samochodu. To nowa kultura jazdy pozwalająca na optymalne wykorzystanie nowych rozwiązań technologicznych zastosowanych we współczesnych pojazdach, zmniejszenie zużycia paliwa, kosztów związanych z eksploatacją pojazdu oraz redukcja poziomu emisji gazów cieplarnianych.

3.2. Edukacja mieszkańców w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii

Edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, obejmuje m.in.

- promocję energooszczędnych źródeł światła i oszczędności energii wśród mieszkańców,
- kampanię edukacyjno – informacyjną w zakresie możliwości zmniejszenia zużycia energii w gospodarstwach domowych,

- promocję mechanizmów finansowych dotyczących montażu kolektorów słonecznych, ogniw fotowoltaicznych i innych źródeł energii,
- utworzenie stałego działu na stronie internetowej gminy poświęconego efektywności energetycznej i OZE.

W zależności od pozyskiwanych środków finansowych zalecane jest rokroczne przeprowadzanie kampanii edukacyjnych.

3.3. Wdrażanie systemu zielonych zamówień/zakupów publicznych

Zielone zamówienia publiczne oznaczają politykę, w ramach której podmioty publiczne włączają kryteria i/lub wymagania ekologiczne do procesu zakupów (procedur udzielania zamówień publicznych) i poszukują rozwiązań ograniczających negatywny wpływ produktów/usług na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia produktów, a poprzez to wpływają na rozwój i upowszechnienie technologii środowiskowych.

3.4. Adaptacja posiadanej dokumentacji projektowej do zastosowania zielonej energii

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP) jest dokumentem, który stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015 poz. 199) jest aktem prawa miejscowego. Przy sporządzaniu planów miejscowych wiążące są ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, pod rygorem nieważności planu. W celu promowania OZE i działań poprawiających efektywność energetyczną na terenie gminy ważne jest, aby dokumenty prawa miejscowego określały zasady stosowania zielonej energii.

W roku 2018 przystąpiono do sporządzenia studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Górzno oraz sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowe dokumenty obejmować będą promowanie OZE i działania poprawiające efektywność energetyczną. Planowane opracowanie projektów: MPZP do 30 listopada 2019 r., studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania do 30 września 2019 r.

4) Działania w gestii pozostałych interesariuszy

Rolą Gminy Górzno w tym działaniu będzie edukacja mieszkańców i przedsiębiorców, w zakresie dostępności zewnętrznych środków finansowania inwestycji, pomoc merytoryczna przy procedurze ubiegania się o środki oraz samo ubieganie się o środki na wskazane w niniejszym dziale zadania.

Skala realizacji wymienionych w niniejszym dziale proponowanych inwestycji zależy przede wszystkim od zainteresowania i możliwości finansowych mieszkańców gminy oraz podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy.

4.1. Montaż odnawialnych źródeł energii (OZE) w budynkach (kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła)

4.2. Termomodernizacja budynków połączona z wymianą węglowych źródeł ciepła

6. Program ochrony środowiska

W 2018 r. zlecono i opracowano gminny Programu Ochrony Środowiska. Program ten został przedstawiony Radzie Miejskiej w Górznie i przyjęty Uchwałą Nr V/29/2019 Rady Miejskiej w Górznie w dniu 28 marca 2019r. Opracowanie gminnego Programu Ochrony Środowiska wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2018 poz. 799 z późn. zm.). Niniejszy Program zgodny jest z powyższą ustawą oraz innymi dokumentami na szczeblu krajowym, wojewódzkim i powiatowym, w których poruszana jest szeroko rozumiana problematyka ochrony środowiska. Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym, odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania środowiskowe, niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie Miasta i Gminy oraz

przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju. Miasto i Gmina Górzno jest gminą miejsko-wiejską. Większość obszaru Miasta i Gminy stanowią użytki rolne, lasy i zadrzewienia.

Na obszarze Miasta i Gminy występuje 7 obszarów chronionego krajobrazu oraz 13 pomników przyrody. Stan środowiska przyrodniczego na terenie Miasta i Gminy ogólnie można ocenić jako dobry. Stan powietrza atmosferycznego, stan wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Miasta i Gminy poddawane są regularnym badaniom. Monitoringiem w tym zakresie zajmuje się WIOŚ w Bydgoszczy. Gmina nie jest w dużym stopniu narażona na występowanie zagrożeń naturalnych tj. osuwiska, susze, powodzie.

W dokumencie został sformułowany nadrzędny cel Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Górzno, który brzmi: zrównoważony rozwój miasta i gminy Górzno z poszanowaniem środowiska naturalnego.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono kierunki interwencji, cele i zadania. Harmonogram zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań obejmuje jedynie zadania własne samorządu gminnego i tak:

- obszar interwencji 1:
  - zadania:
    - Termomodernizacja budynku szkoły w Miesiączkowie i Gołkowie w celu ograniczenia strat ciepła oraz poprawienia jakości powietrza atmosferycznego - Obniżony poziom infrastruktury technicznej
    - Dofinansowanie do programu ECOPiec 2018
- obszar interwencji 2:
  - zadania:
    - Przebudowa drogi gminnej w m. Zaborowo, Przebudowa ul. Cmentarnej w Górznie w celu połączenia z drogą powiatową budynku, w którym są świadczone usługi turystyczno-edukacyjne
    - Modernizacja drogi dojazdowej w m. Wierzchnia, Rozbudowa drogi gminnej nr 081304C – ul. Św. Floriana odc. dł. 0,940 km, w km 0+400 – 1 +340
- obszar interwencji 3:
  - zadania:
    - Modernizacja linii elektroenergetycznych
    - Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego
    - Właściwa lokalizacja urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne
- obszar interwencji 4:
  - zadania:
    - Dofinansowanie modernizacji stacji SUW
    - Zagospodarowanie nabrzeży zbiorników wodnych na terenie Miasta i Gminy
    - Badania jakości wód
- obszar interwencji 5:
  - zadania:
    - Rozbudowy sieci wodociągowej w ul. Jana Pawła II
    - Rozbudowa sieci wod.-kan.
- obszar interwencji 6:
  - zadania:
    - Prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi
    - Opracowanie planów wydobywania surowców w nowych lokalizacjach
- obszar interwencji 7:
  - zadania:
    - Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz kontrola ich opróżniania
    - Ograniczenie erozji gleb poprzez nasadzenia drzew i krzewów
- obszar interwencji 8:
  - zadania:
    - Organizowanie selektywnej zbiórki odpadów

- Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest oraz działania zakresu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych
- obszar interwencji 9:
  - zadania:
    - Konserwacja pomników przyrody
    - Pielęgnacja i ochrona istniejącej zieleni urządzonej zieleńce i skwery
    - Wprowadzenie stref zieleni izolacyjnej
- obszar interwencji 10:
  - zadania:
    - Doposażenie jednostek Straży Pożarne

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów stwierdzanych jako poprawa jakości środowiska, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz skutki podejmowanych działań. W celu monitorowania stanu środowiska zastosowane zostaną wskaźniki stanu środowiska, oddziaływania na środowisko oraz wskaźniki reakcji na złą jakość środowiska albo na nadmierne oddziaływania.

Działania mające na celu kontrolę wdrażania Programu będą obejmowały sporządzenie raportu oceniającego postęp wdrażania Programu Ochrony Środowiska co dwa lata oraz bieżące kontrolowanie postępu w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w Programie.

7. Polityka społeczna

7.1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2018 roku, liczba ludności gminy Górzno wyniosła 4016 osób, z czego 50,17% stanowiły kobiety, a 49,83 % mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 5,12 % ludności powiatu, 0,19% ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 21,74%, osoby w wieku produkcyjnym 61,95%, a w wieku poprodukcyjnym 17,06%. W latach 2016, 2017, 2018 liczba ludności utrzymuje się na podobnym poziomie. Według stanu na 31 grudnia 2018 stopa bezrobocia w gminie wyniosła 6,3%. Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 7,1% dla województwa wynosi 8,8%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Górzno wynosiła 84, w tym 57% stanowiły kobiety, 43% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 2,09%. W zasobach infrastruktury społecznej gminy znajdują się 3 przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach, dysponujących 155 miejscami.

Pomoc i wsparcie w gminie Górzno z pomocy społecznej w 2018 roku uzyskało 247 osób, co stanowiło 6,15% wszystkich mieszkańców gminy. W roku oceny, w stosunku do 2017 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 39 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 13 rodzin. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 44 osoby, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2017 o 1 osobę. W gminie Górzno najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez ośrodki pomocy społecznej w 2018 roku było kolejno: bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie oraz ubóstwo. Pomoc i wsparcie w gminie Górzno z pomocy społecznej w 2018 roku w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 105 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 160 osób. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 2 osób.

Liczba pobierających w roku oceny zasiłek wychowawczy wyniosła 272 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 18 rodzin (co stanowi spadek o 6,21% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku wychowawczego wyniosła 2.785605,40 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 185.032,20 zł. Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 321 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 13 rodzin (co stanowi spadek o 4,22% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 417.805,74 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 7.994,07 zł.

W roku oceny, kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 7 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 2 osoby, pozostali pracownicy 4 osoby. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 6 osób posiada wykształcenie wyższe oraz 1 osoba wykształcenie zawodowe. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 2 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 1 osoba posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

W gminie Górzno środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2018 roku 5.137.790 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał o 17.086,00 zł. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 4.508.868,00 zł. co stanowi 87,76% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 528.488,44 zł. co stanowi 10,29% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano 5.2715,00 zł. W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano 47.719,00 zł. Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe w dziale 855 - Rodzina i w dziale 852- Pomoc społeczna.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Górznie realizuje zadania ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt.1 do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Może być pełniona w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka oraz w formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Pieczę zastępczą zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe - dążenie do przysposobienia dziecka. Bardzo ważne jest przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji. W pieczy zastępczej dzieci umieszczone zdobywają umiejętności społeczne, a także zaspokajane są potrzeby emocjonalne dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

W przypadku rodzin niewydolnych wychowawczo, w których rodzice biologiczni nie podejmują żadnych kroków w celu poprawienia sytuacji oraz nie mogą lub nie potrafią wypełnić swoich obowiązków rodzicielskich, dochodzi często do sytuacji, w której decyzją sądów rodzinnych zostaje im ograniczona, zawieszona lub odebrana władza rodzicielska. Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą być objęte pomocą asystenta rodziny lub kuratora. Jednakże w przypadku dalszej niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców dziecko na podstawie orzeczenia sądu zostaje umieszczone w pieczy zastępczej.

Celem reformy w systemie pieczy zastępczej jest spowodowanie wzrostu zawodowego rodzicielstwa zastępczego, przy jednoczesnym przekształcaniu placówek opiekuńczo – wychowawczych do 14 wychowanków.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania

koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

W roku 2018 w Gminie Górzno nie mieliśmy rodzin wspierających, asystentów rodziny (obligatoryjny obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny spoczywa na gminie od 1 stycznia 2015 r.) oraz placówek wsparcia dziennego. Do tej pory żadne dziecko nie zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Dotychczas zadania asystenta rodziny zabezpieczali pracownicy socjalni. We współpracy ze szkołą, ośrodkiem zdrowia, policją monitorowali sytuację rodzin, u których istniało prawdopodobieństwo, że mogli znaleźć się w kryzysie, przeżywać trudności opiekuńczo-wychowawcze.

W Gminie Górzno nie ma placówek wsparcia dziennego. Prężnie działa Gminny Ośrodek Kultury. W GOK organizowana jest nauka języka angielskiego poprzez zabawę oraz łączenie różnych kultur. Odbywają się wernisaże malarstwa, przeglądy piosenek, wystawy fotograficzne, wieczory autorskie, seanse filmowe we współpracy z ogólnopolskim projektem Polska Światłoczuła, spektakle teatralne, koncerty muzyczne, spotkania z interesującymi osobami, działają kabarety i wiele innych inicjatyw kulturalnych. GOK aktywnie organizuje życie kulturalne mieszkańców łącząc pokolenia.

Miasto i Gmina Górzno nie posiada na swoim terenie placówek specjalistycznego wsparcia. Mieszkańcy jednak mają bogatą ofertę specjalistów. Zatrudniony jest radca prawny, pedagog szkolny, logopeda, psycholog oraz terapeuta uzależnień. Mieszkańcy mogą na miejscu skorzystać z profesjonalnej pomocy specjalistów.

Na terenie Miasta i Gminy Górzno są dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego – Rodzinne Domy Dziecka oraz dwie rodziny zastępcze spokrewnione.

W 2016 roku dwoje dzieci przebywało w pieczy zastępczej, udział środków własnych gminy wyniósł: 8.220,00 zł. (słownie: osiem tysięcy dwieście dwadzieścia złotych 00/100). W roku 2017 również dwoje dzieci przebywało w pieczy zastępczej, udział środków własnych gminy wyniósł: 7.920,00 zł. (słownie: siedem tysięcy dziewięćset dwadzieścia złotych 00/100). W roku 2018 nadal dwoje dzieci przebywało w pieczy zastępczej, udział środków własnych gminy wyniósł: 8.158,00 zł. (słownie: osiem tysięcy sto pięćdziesiąt osiem złotych 00/100).

Na rok 2019 zaplanowano środki własne gminy w wysokości 10.000,00 zł.

7.2. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Rada Miejska w Górznie corocznie uchwała gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w formie jednego dokumentu. Cele i zadania programu to:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przez przemocą w rodzinie
- prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, w szczególności wśród dzieci i młodzieży
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Na terenie gminy działają punkty: konsultacyjny dla osób uzależnionych prowadzony przez terapeutę oraz świadczenie usług psychologicznych prowadzonych przez psychologa. Praca w punktach oparta jest na terapii grupowej, a także konsultacjach indywidualnych. Podstawowymi metodami pracy są: mikroedukacja, konfrontacja, autodiagnoza, ćwiczenia umożliwiające zmianę zachowań, modelowanie i identyfikacja. Udostępnienie telefonu "Niebieska Linia" - telefoniczne pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie.

Roczny koszt terapeuty i psychologa w 2018r. to 17.238,00 zł. A wynajem pomieszczenia na te działania to koszt roczny 1.800,00 zł. Z programu profilaktyki sfinansowano również m.in.:

- wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży z gminy Górzno w kwocie 5000zł formie dotacji dla Parafii w Górznie

- przedstawienia profilaktyczne i spektakle teatralne w szkołach, nagrody w ramach konkursów w gminie Górzno w kwota 6.491,35 zł
- zakup materiałów profilaktycznych, biurowych, prenumerat czasopism: „Świat Problemów”, „Remedium”, publikacji, usług telekomunikacyjnych-1.822,03 zł,
- zakup materiałów profilaktycznych niezbędnych do udziału w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” dla uczniów szkół w gminie Górzno w kwocie 1.230,00 zł.
- transport uczniów na basen do Rypina w ramach projektu „Umiem pływać” -2500zł

7.3. Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

W 2018 roku zarządzeniem nr 268/2018 z dnia 16.03.2018 r. Burmistrz Miasta i Gminy Górzno ogłosił otwarty konkurs ofert na wykonywanie zadań publicznych związanych z realizacją zadań Miasta i Gminy Górzno w 2018 r. przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie:

- 1) Organizacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży, zgodnie z programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu Miasta i Gminy Górzno:
Do dnia 09.04.2018 r. do Urzędu Miasta i Gminy Górzno w odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęła jedna oferta. Oferta spełniała wymagania formalne i merytoryczne. W związku z tym została przyjęta do realizacji.
  1. oferta złożona przez Parafię Rzymskokatolicką Podwyższenia Krzyża Świętego, Górzno na zadanie pt. Organizacja wyjazdu krajoznawczego dla dzieci, młodzieży z terenu Miasta i Gminy Górzno w Tatry - kwota dofinansowania 5000 zł
- 2) Upowszechniania sportu i turystyki w Mieście i Gminie Górzno
Do dnia 09.04.2018 r. do Urzędu Miasta i Gminy Górzno w odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło sześć ofert. Oferty spełniały wymagania formalne i merytoryczne. W związku z tym zostały przyjęte do realizacji.
  1. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportowy UNIFREEZE Górzno na zadanie pt. „Zajęcia piłki nożnej dziewcząt w drużynach KS Unifreeze Górzno” - kwota dofinansowania 6000 zł
  2. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Gołkowo, Szczutowo, Gołkówko oraz okolic „KUŹNIA” z Gołkowa na zadanie pt. „Festyn rodzinny w Gołkowie” - kwota dofinansowania 1400 zł.
  3. Oferta złożona przez „Jaskółka” Fundacja Na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego z Gołkowa na zadanie pt. „Rowerem przez gminę - trzecia edycja” - kwota dofinansowania 1000 zł.
  4. Oferta złożona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Górzno na zadanie pt. „Dziedzictwo historyczne Zakonu Bożogrobców sposobem na promocję turystyczną Miasta i Gminy Górzno” - kwota dofinansowania 1000 zł.
  5. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie na zadanie pt. „Z naturą i nauką za pan brat” – kwota dofinansowania 3000 zł.
  6. Oferta złożona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie na zadanie pt. Festyn rodzinny „Dobrze jest bawić się razem” – kwota dofinansowania 600 zł.

Podstawą zlecenia w/w zadań oraz przekazania dotacji na ich realizację było zawarcie umów przez Miasto i Gminę Górzno z w/w podmiotami. Przy procedurach przyznawania i rozliczania dotacji, przedstawiciele organizacji pozarządowych mogli korzystać z pomocy Pełnomocnika Burmistrza ds. współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Sprawozdania w zakresie rozliczenia otrzymanych dotacji złożone przez organizacje pozarządowe sporządzone zostały prawidłowo, załączone zestawienia faktur i dokumentów finansowych zostały opłacone ze środków pochodzących z dotacji.

Wysokość środków przeznaczonych na realizację w/w zadań publicznych w 2018 roku wyniosła 18 000 zł.

VI. Realizacja uchwał Rady Miejskiej

W 2018 roku Rada Miejska w Górznie podjęła 68 uchwał w tym 31 uchwał finansowych, 3 uchwały dotyczące planowania przestrzennego, 5 uchwał dotyczących gospodarki nieruchomościami, 3 uchwały dotyczące oświaty oraz 26 uchwał tematycznych. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wydał 1 rozstrzygnięcie nadzorcze, które dotyczyło uchwały Nr XXXV/188/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia sprawozdań finansowych instytucji kultury Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie i Gminnej Biblioteki Publicznej w Górznie za 2017 rok. Natomiast Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy stwierdziła uchwałą rozstrzygającą nieważność w części Uchwały nr XXXIII/175/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla placówek wychowania przedszkolnego, szkół, dla których Miasto i Gmina Górzno jest organem rejestrującym.

W 2018 r. nie zostały zrealizowane:

- Uchwała nr XXXVII/199/2018 z dnia 28 czerwca 2018r w sprawie emisji obligacji oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu ze względu na nierealizowanie zadań inwestycyjnych: przebudowa drogi w Zaborowie i przebudowa drogi dojazdowej w m. Wierzchnia /brak rozstrzygnięcia przetargów na wykonawstwo/ ,
- Uchwała nr XXXVI/195/2018 z dnia 16 maja 2018r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Miasta i Gminy Górzno; działka nr 86/1 o pow.0,0156ha,
- Uchwała nr XXXVI/212/2018 z dnia 27 września 2018r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Miasta i Gminy Górzno; działka nr 323 o pow. 1,0200 ha w Fiałkach./ w 2019r. w trakcie sprzedaży/.

VII. Część analityczna (efekty działań prowadzonych w 2018 roku)

1. Ład przestrzenny

W roku 2018 Rada Miejska w Górznie podjęła 3 uchwały dotyczące ładu przestrzennego, tj. Uchwałę nr XXXIX/213/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 27 września 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Górzno oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Uchwałę Nr XXXIX/214/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 27 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Górzno. Uchwałę nr XXXVII/202/2018 Rady Miejskiej w Górznie z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębach geodezyjnych miasto Górzno 1 oraz Górzno-Wybudowanie.

2. Mienie komunalne

- 1) Nie doszło do sprzedaży działki nr 3/3, położonej w Górznie, obręb Górzno Miasto 1 za kwotę ok. 180 000,000 zł. W chwili obecnej zrezygnowano ze sprzedaży ze względu na brak oferentów w dwóch przetargach.
- 2) Nie zostały sprzedane: działka nr 174/1, położona w Zaborowie. W chwili obecnej nie ma zaplanowanego przetargu na zbycie nieruchomości.
- 3) Nie zostały sprzedane nieruchomości lokalowa z udziałem w częściach wspólnych, zlokalizowana na działce 65/1 obręb Zaborowo, ze względu na wycofanie się oferenta z chęci zakupu.
- 4) Sprzedano działki nr 11/9, 11/10 obręb Górzno Miasto 3. Łączna kwota sprzedaży wyniosła 10 677,00 zł.
- 5) Sprzedano działki nr 234/4, 234/5 obręb Górzno Miasto 1 we wrześniu 2018 r.. łączna kwota sprzedaży wyniosła 13 600,00 zł.

- 6) Nie doszło do sprzedaży dz. nr 323 obręb Fiałki. W pierwszym przetargu nieograniczonym nie było ofert kupna.
- 7) Nie doszło do sprzedaży nieruchomości zabudowanej budynkiem gospodarczym „starej siłowni” oznaczonej w ewidencji jako działka nr 86/1 obręb Górzno Miasto 1. Odbyły się 2 przetargi ustne nieograniczone na zbycie w/w nieruchomości, zakończone niepowodzeniem.
- 8) Oddano w dzierżawę:
- a) na cele upraw rolnych:
    - część dz. nr 250/1 Zaborowo, pow. 1,2000
    - część dz. nr 250/1 Zaborowo, pow. 0,5900
    - dz. nr 209/1 Górzno-Wybudowanie, o pow. 0,3000 ha
    - dz. nr 5 Górzno Miasto 2, o pow. 4,0573 ha
    - dz. nr 16 Górzno Miasto 2, o pow. 0,2425 ha
  - b) pod lokalizację garaży
    - część dz. nr 557/3 Górzno Miasto 1, o pow. 0,0050 ha
  - c) pod ogródki piwne
    - część dz. nr 437/2 Górzno Miasto 1, o pow. 0,0041 ha

3. Oświata

Sieć szkół i przedszkoli na terenie Miasta i Gminy Górzno:

L.p.	Szkoła/placówka przedszkolna	Liczba uczniów/wychowanków	Lw	Liczba uczniów w oddziałach
1.	Zespół Szkół w Górznie	260	17	13,13,13,16,14,18,19, 22,17, 15,13, 17,16 11,12,15,16
2.	Przedszkole Gminne w Górznie	96	6	10,14,14,19,23,17
3.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gołkowie	118	8	12,10,7,22,21,20,16,10
4.	Niepubliczne Gimnazjum w Gołkowie	20	1	20
5.	Oddział przedszkolny przy NSP w Gołkowie	41	2	25,16
6.	Szkoła Podstawowa SPSK w Miesiączkowie	86	8	12,13,4,9,17,7,14,10
7.	Oddział przedszkolny przy SPSK w Miesiączkowie	16	1	16

Realizacja zadań oświatowych za 2018 rok.

3.1. Pomoc materialna dla uczniów w formie zasiłków i stypendiów szkolnych.

W 2018 roku przyznano 117 stypendiów szkolnych na kwotę 47.718,64 zł, z tego wydano ze środków budżetu Miasta i Gminy Górzno 5.440,64 zł (10 % ogólnej kwoty), pozostała kwota 42.278,00 zł (90 %) pochodziła z dotacji budżetu państwa.

Zasiłków szkolnych nie przyznano.

3.2. Dofinansowanie zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w Ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r.-„Wyprawka szkolna”.

W 2018 r. przyznano dofinansowanie do zakupu podręczników 3 uczniom LO SPSK w Górznie z orzeczeniem o niepełnosprawności na kwotę 1.335 zł.

3.3. Wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe.

Na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych wydano we wszystkich szkołach funkcjonujących na terenie Miasta i Gminy Górzno dotację celową na kwotę 50.455,35 zł, w tym:

- Zespół Szkół w Górznie -26.264,70 zł,
- Szkoła Podstawowa SPSK w Miesiączkowie- 11.073,15 zł,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa i Niepubliczne Gimnazjum w Gołkowie- 13.117,50 zł

3.4. Realizacja zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego w 2018 r.

Miasto i Gmina Górzno otrzymało dotację z budżetu państwa na realizację zadań własnych w zakresie wychowania przedszkolnego na 2018 r. na 94 uczniów w wieku do 5 lat w wysokości 128.780 zł, z tego Przedszkole Gminne w Górznie otrzymało kwotę 78.090 zł (57 dzieci), oddział przedszkolny przy NSP w Gołkowie – 35.620 zł (26 dzieci), oddział przedszkolny przy SP SPSK w Miesiączkowie- 15.070 zł (11 dzieci). Roczna kwota dotacji przedszkolnej na 1 dziecko wynosiła 1.370 zł.

3.5. Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

W 2018 r. 7 pracodawców otrzymało dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników na przygotowanie zawodowe(naukę zawodu i przyuczenie do wykonywania określonej pracy) 9 uczniów w wysokości 69.826,47 zł. Dofinansowanie kosztów kształcenia 1 ucznia za 3-letnią naukę wynosi 8.081 zł.

3.6. Program powszechnej nauki pływania „Umiem pływać” 2018 r.

W 2018 r. Kujawsko-Pomorski Związek Pływacki w Toruniu przyznał naszej gminie 3 grupy z podziałem na II tury. W I turze 1 grupa uczniów z klas I-III Szkoły Podstawowej SPSK w Miesiączkowie i 1 grupa uczniów ze Szkoły Podstawowej w Górznie w okresie od 01.03.2018 r. do 24.06.2018 r. korzystała z basenu w Rypinie celem nauki pływania.

W II turze 1 grupa uczniów z klas I-III Szkoły Podstawowej w Górznie w okresie od 05.09.2018 r. do 15.12.2017r. korzystała z nauki pływania również na basenie w Rypinie. Koszt dowozu dzieci wyniósł 2.500 zł, który sfinansował Samorząd Mieszkańców w Górznie.

3.7. Projekt- „Szkolny Klub Sportowy”-2018.

W 2018 roku w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży w Zespole Szkół w Górznie (2 grupy), w Niepublicznej Szkole Podstawowej i Niepublicznym Gimnazjum w Gołkowie (2 grupy) oraz w Szkole Podstawowej SPSK w Miesiączkowie (1 grupa) realizowany był program „Szkolny Klub Sportowy”. Program ten jest skierowany do uczniów szkół bez względu na wiek, płeć oraz sprawność fizyczną. Program ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. 95 % środków na dofinansowanie kosztów

prowadzenia zajęć pochodziła z MSiT, natomiast udział środków własnych wyniósł 5% całości kosztów, tj. 175 zł za 1 grupę.

3.8. Konkurs „Ekologiczny edukator szkolny- I Edycja 2018”

Miasto i Gmina Górzno otrzymała 2 granty dla 2 uczniów z Zespołu Szkół w Górznie na kwotę po 650 zł dla każdego ucznia na przygotowanie prac konkursowych pn. „Założenie hodowli dżdżownic kalifornijskich w celu uzyskania biohumusu” oraz „Wystawy fotograficznej- Walory przyrodnicze Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego i okolic”.

3.9. Projekt „Interdyscyplinarne Warsztaty Edukacyjne KU PRZYSZŁOŚCI”

Projekt realizowany był w ramach RPO WKP 2014-2020, Osi Priorytetowej 10 Innowacyjna Edukacja Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie 10.2.2. Kształcenie ogólne dla wszystkich uczniów w Zespole Szkół w Górznie oraz w Niepublicznej Szkole Podstawowej i Niepublicznym Gimnazjum w Gołkowie. Uczniowie brali udział w zajęciach pozalekcyjnych w formie Interdyscyplinarnych Warsztatów Edukacyjnych w „Wildze” w Górznie oraz w zajęciach wyjazdowych w formie Interdyscyplinarnych Warsztatów Edukacyjnych w Przysieku, natomiast nauczyciele brali udział w warsztatach stacjonarnych i wyjazdowych w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych(kreatywności, umiejętności pracy zespołowej, doradztwa zawodowego i przedsiębiorczości).

Zajęcia w 100% sfinansowane były ze środków unijnych.

Rok 2018, to również czas remontów, zakupów i zlecenia usług. Ważniejsze z nich to:

- remont łazienek na parterze i piętrze szkoły – 75.222 zł,
- remont korytarza – 12.000 zł,
- zakup kserokopiarki – 5166 zł,
- zakup lamp do projektora – 1398,01 zł,
- remont komina w przedszkolu – 7.180 zł,
- remont łazienek w przedszkolu – 2999, 99 zł,
- wyposażenie nowego oddziału przedszkolnego w szkole – 8836 zł

Dochody własne szkoły, to kwota 32 912,80 zł. Ze środków tych zakupiono:

- kosiarka – 1428 zł,
- kasa fiskalna – 1350 zł,
- multimedialny – 1100 zł,
- mikrofon bezprzewodowy – 419,99,
- dwie niszczarki – 1959 zł,
- urządzenie wielofunkcyjne – 1250 zł,
- laptop – 2150 zł

Poza tym, zakupiono i nadano szkole nowy sztandar – koszt 5.500 zł. Sztandar został zakupiony ze środków pozabudżetowych.

4. Polityka społeczna

W dniu 25 stycznia 2018 r. Miasto i Gmina Górzno podpisało umowę o partnerstwie z Fundacją WERWA na rzecz realizacji PROJEKTU „Dzienny Dom Pomocy w Górznie”. Miasto i Gmina Górzno jest partnerem projektu razem z Regionalnym Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej w Przysieku Sp. z o. o.

Zadania: Funkcjonowanie Dziennego Domu Pomocy dla 30 osób niesamodzielnych, Centrum Usług Środowiskowych dla 100 osób z terenu Miasta i Gminy Górzno oraz realizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 6 osób niesamodzielnych.

Dzienny Dom Pomocy funkcjonuje od października 2018 r. i będzie funkcjonował do sierpnia 2020 roku. Podopieczni DDP mają zapewniony transport, fachową kadre, pełne wyżywienie, rehabilitację i zabiegi

fizjoterapeutyczne, pomoc pielęgniarstwa, zajęcia z logopedą, terapię zajęciową, spotkania integracyjne, pomoc psychologiczna oraz pomoc prawną. Podopieczni mogą również korzystać z usług fryzjera i kosmetyczki. W ramach terapii zajęciowej odbywają się zajęcia plastyczne i muzyczne, zajęcia ruchowe, trening umiejętności samoobsługowych, spotkania z książką, spotkania historyczne. W ramach zajęć różnych ma miejsce aktywność na świeżym powietrzu, spacer, w ramach rekreacji zajęcia relaksacyjne i wyciszające, ćwiczenia rozwijające pamięć i koncentrację.

5. Kultura

Na terenie Gminy funkcjonuje 1 biblioteka, która ma swoją siedzibę w budynku Komisariatu Policji w Górznie. Do swojej dyspozycji ma trzy pomieszczenia oraz korytarz liczące razem 70 m². W bibliotece pracuje 1 osoba na stanowisku Kierownika (1 etat) oraz księgowia na 1/8 etatu.

W 2018 roku G. B. P. w Górznie zakupiła 587 książek (w tym z dotacji Biblioteki Narodowej 191 książek w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”). W darze biblioteka otrzymała 27 książek. Ogółem wpłynęło 614 nowych i ciekawych książek. Zakupiono 9 tytułów czasopism (2 tytuły otrzymano w darze). Biblioteka inwestuje w nowości, w sumie w ubiegłym roku zakupiła książek i czasopism na kwotę 15 296,32 zł (w tym 4524 zł otrzymała z dotacji oraz darowizn).

W 2018 roku biblioteka skorzystała z projektu „Mała Książka-Wielki Człowiek”, otrzymaliśmy bezpłatnie wyprawki czytelnicze dla dzieci urodzonych w 2015 roku, które są czytelnikami naszej biblioteki. Biblioteka uczestniczy w akcjach i wydarzeniach popularyzujących czytelnictwo oraz promujących Miasto i Gminę Górzno. Działalność kulturalna Gminy skupia się głównie na działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie, który prowadzi dla mieszkańców różnorodne formy zajęć i spotkań. W związku z tym w poniedziałki i wtorki odbywały się lekcje pianina. W poniedziałki prowadzone były również lekcje tańca. W każdy pierwszy czwartek po pierwszym i po piętnastym w domu kultury spotykali się członkowie Klubu Radosna Jesień. Swoje zajęcia mieli również tenisisci. Dom kultury również gościł komisje oraz sesje Rady Miejskiej w Górznie, organizował szkolenia.

Dom Kultury to miejsce różnorodnych inicjatyw społecznych i kulturalnych. Poniżej wydarzenia organizowane w 2018 roku:

- 14.01. – 26 Finał WOŚP,08.01. – Rozpoczęcie lekcji tańca,25.01. – Polska Światłoczuła projekcja filmu CICHA NOC,12 – 16 02. – Ferie dla dzieci.,13 i 14 03. – Wielkanocne pieczenie,22.03. – Rozpoczęcie Ogólnopolskiego Festiwalu Polskiej Animacji OIPLA, w ramach którego udział wzięły dzieci z Wlewska, Górzna, Łaszewa, Gołkowa i Radoszek.,05.05. – Majówka przy leśniczówce Górzno,12.05. – Koncert Jazz Class,06.06. – XXI Przegląd Piosenki Przedszkolnej,23.06. – wJanki w Górznie,07.07. – Koncert pieśni Polesia (Maniucha i Ksawery)
- 02 – 14 07.- LATO W TEATRZE. Projekt Instytutu Teatralnego im. Z. Raszewskiego (zdobyte dofinansowanie zewnętrzne 33 590,00),13.07. – premiera spektaklu ZACZAROWANE SZCZĘŚCIE,23-27 07. - Zajęcia wakacyjne (wolontariusze z Hong Kongu, Tajlandii oraz Indonezji)
- 20-24 08. – Zajęcia z wolontariuszkami PROJEKTORA – WOLONTARIAT STUDENCKI (programowanie, podstawy elektroniki/mechatroniki, robotyka). Wolontariat realizowany przez Fundację Edukacyjną Perspektywy, operatorem jest Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości realizator programu Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.
- 24.08. – koncert młodych muzyków w ramach projektu „Muzyczne Wakacje z Pasją”
- 20.09. – Objazdowe kino Visa z najnowszym repertuarem kinowym (Zimna wojna, Zakonnica, Juliusz, Kamerdyner oraz dla dzieci – Księżniczka i smok),,29.09. – Międzypokoleniowa sztafeta turystyczna RAZEM DO TRÓJSTYKU,12-15 10. – wystawa “Św. Jan Paweł II IN Memoriam”

Cykl wydarzeń z okazji 100 rocznicy odzyskania niepodległości.

- 09.11. – Koncert,11.11. – Marsz Niepodległości oraz uroczystości przy pomniku.,16.11. – spektakl Zabawa w Śpiącą Królową

- 15.11 – 1.12 - ART. GENERACJE warsztaty teatralne we współpracy z Fundacją DRAMA WAY, temat: MIŁOŚĆ, 02.12. – premiera spektaklu LEKCJA MIŁOŚCI, 22 i 23.11. – wizyta studyjna „Lato w teatrze w Górznie” Dzielimy się doświadczeniem, 22.11. – Polska Światłoczuła w Górznie, projekcja filmu „7uczuć” oraz spotkanie z charakterizatorem Tomaszem Matraszkim, 05.12. – Ptasię wesele (warsztaty i koncert), 14.12. – Kabaret TRZECIA STRONA MEDALU, 16.12. – Spotkanie PZW – koło Górzno, 18.12. – Wystawa NASZE WIELKIE HISTORIE

Gminny Ośrodek Kultury uczestniczy w projekcie: " Kultura w zasięgu 2.0"

Bezpośrednim celem projektu jest udostępnienie wszystkim zainteresowanym, w tym głównie mieszkańcom regionu, narzędzi do aktywnego uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych regionu, jak również, poprzez ucyfrowienie zasobów muzeów, bibliotek i innych instytucji, zachowanie dziedzictwa regionalnego dla przyszłych pokoleń. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie dostępności zasobów kulturalnych oraz przyczyni się do rozwoju gospodarczego regionu, a także zapewni ciągłość wsparcia dla sektora kultury Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Priorytetowe założenia projektu osiągnięte zostaną dzięki szeregowi zadań obejmujących zwiększenie zakresu stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w sferze usług publicznych przez digitalizację, publikację i zastosowanie ponownego wykorzystania zasobów dziedzictwa regionalnego znajdującego się w posiadaniu jednostek kultury. Będzie to możliwe poprzez kompleksowe działania polegające na: wyposażeniu partnerów projektu w sprzęt niezbędny do ucyfrowienia zasobów i udostępniania usług elektronicznych, wdrożeniu nowych systemów informatycznych, szerokiej promocji wydarzeń kulturalnych, dzięki rozwojowi systemu elektronicznego plakatu, szkoleniach. W ramach projektu zakupiony zostanie sprzęt w postaci stacji roboczej do digitalizacji, przenośnej stacji graficznej do obróbki grafiki i wideo, kamerę do digitalizacji sferycznej, 30 szt. tabletów. Stworzone zostaną wirtualne przewodniki/gry m.in. o rynku w Górznie, o kościele parafialnym, o parku w Górznie. Na budynku zostanie zamontowany elektroniczny plakat.

6. Turystyka, sport i rekreacja

W 2018 roku odbyły się dwie imprezy sportowe:

- XVIII bieg po schodach, który odbył się 22 września 2018 r., brało w nim udział 77 zawodników z terenu Górzna i okolic.
- VII Ogólnopolski Turniej Siatkówki Pracowników Samorządowych o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, który odbył się na hali sportowej przy Zespole Szkół w Górznie w dniach 27-28 października 2018 r. W Turnieju udział wzięło 10 drużyn.

7. Gospodarka komunalna i inwestycje w 2018r

W 2018r. przygotowano dokumentacje projektowe na:

- a) rozbudowę sieci wod. – kan. ul. Jana Pawła II w Górznie, koszt projektu 7.298,46 zł.
  - b) przebudowę drogi gminnej na odcinku dł. 0,990 km w m. Zaborowo oraz projekt na usunięcie kolizji z linią kablową energetyczną, projekt na przebudowę uzbrojenia telekomunikacyjnego i odtworzenie rowu wzdłuż drogi powiatowej. Usunięto kolizję z linią kablową energetyczną. Ogółem wydatkowano 28.474,50 zł.
  - c) na przebudowę ul. Cmentarnej w Górznie.. Koszt projektu 1.660,50 zł.
  - d) na rozbudowę i przebudowę budynku Urzędu Miasta i Gminy,
  - e) rozbudowę drogi gminnej nr 081304C – ul. Św. Floriana odc. dł. 0,940 km, w km 0+400 – 1 +340
- Starostwo Powiatowe w Brodnicy wydało 15 decyzji ustalających odszkodowanie za utracone prawa własności nieruchomości. Wypłacono odszkodowania w kwocie 53.390,00 zł. Wykonano wyniesienie znaków geodezyjnych w terenie.

Na zadanie wydatkowano 66.797,00 zł

- f) zadanie pn:” Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Gołkowie” oraz studium wykonalności wraz z analizą finansową dla zadania. Opracowano również ekspertyzę ornitologiczną. Łącznie wydatkowano 23.280,75 zł.

W roku 2018 wykonano następujące inwestycje:

- a) modernizację ul. Leśnej w Górznie za kwotę 290.548,49 zł
- b) budowę sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości Górzno – Wybudowanie i w Górznie. Koszt zadania wyniósł: 597.655,00 zł.
- c) Przeprowadzono stabilizację osuwiska położonego w Górznie na działce nr 118/3, obręb Miasto 2" Etap I za kwotę 1.595.328,00 zł.
- d) 4..W ramach rewitalizacji centrum wsi w Zaborowie i w Szczutowie przeprowadzono remont świetlic w tych miejscowościach oraz dokonano zakupu wyposażenia kuchni. Łącznie wydatkowano 200.073,36 zł.
- e) Wykonano I etap rozbudowy i przebudowy budynku Urzędu Miasta i Gminy. Łącznie koszt zadania wyniósł 509.505,98 zł

Wydatki funduszu sołectwa w poszczególnych sołectwach przedstawiały się następująco:

- Zaborowo : 25.665,36 zł
- Fiałki :13.245,68 zł
- Czarny Bryńsk : 9.770,20 zł
- Szynkówko: 20.329,72 zł
- Szczutowo: 19.837,68 zł
- Miesiączkowo: 29.501,76 zł
- Gołkowo: 19.547,36 zł
- Górzno Wybudowanie: 22.703,10 zł

8. Środowisko

- 1) Wykonano aktualizację „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Górzno za kwotę 5000zł,
- 2) W ramach naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć zgodnych z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest Miasto i Gmina Górzno otrzymało dotację w kwocie 10.573,87 stanowiło to 70% kosztów całego zadania. 30% kosztów zadania sfinansowano ze środków gminnych. Całkowity koszt zadania wyniósł 17.771,21 zł W ramach zrealizowanego zadania usunięto wyroby zawierające azbest w ilości 57,512 Mg. W projekcie wzięło udział 24 właściciele nieruchomości z terenu naszej gminy.
- 3) Na wymianę kotłów w ramach Programu priorytetowego EKOPIEC wpłynęło do Urzędu Gminy w Górznie 8 wniosków. Dotację w łącznej kwocie 32.000,00 zł przyznano wszystkim zainteresowanym. Na realizację zadania w ramach Programu priorytetowego ECOpiec 2018 z WFOŚiGW w Toruniu otrzymaliśmy dotację w kwocie 16.000,00 zł. Poniesione koszty z Urzędu Gminy to kwota 16.000,00 zł.
- 4) Uzyskano z WFOŚiGW w Toruniu pożyczkę w kwocie 280.000,00 zł na budowę kanalizacji sanitarnej w m. Górzno-Wybudowanie i Górzno oraz pożyczkę w kwocie 250.000,00 zł na stabilizację osuwiska w Górznie.
- 5) Opracowano „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Górzno na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026” wraz z „Prognozą Oddziaływania na Środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Górzno na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”. Koszt 5.500,00 zł.
- 6) Wprowadzono zmianę do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta i Gminy Górzno w zakresie dodania inwestycji przewidzianych do realizacji. Koszt 800,00 zł.

VIII. Podsumowanie

Rok 2018 był dla Miasta i Gminy Górzno szczególny, jeżeli chodzi o wartość inwestycji wykonanych oraz przygotowywanych dokumentacji projektowych umożliwiających realizację kolejnych przedsięwzięć ze środków własnych i tych dofinansowywanych ze środków krajowych i europejskich. Dość przypomnieć, że w zeszłym roku złożono wnioski aplikacyjne o dofinansowanie na:

- 1) "Stabilizacja osuwiska położonego w Górznie, na działce nr 118/3 obręb Miasto 2 - Etap I" - dotacja celowa z MSWiA w wysokości 1.257.000,00 zł - 80%
- 2) "Przebudowa drogi gminnej w 080702C Zaborowo - Ruda na odcinku 0,990 km" - w ramach Rządowego Programu na Rzecz Rozwoju oraz konkurencyjności poprzez wsparcie lokalnej infrastruktury drogowej.
- 3) "Rozbudowa drogi gminnej nr 081304C - ul. św. Floriana odc. dł. 0,940 km" - wniosek do PROW
- 4) "Rewitalizacja centrów wsi w Szczutowie i Zaborowie poprzez remont świetlic wiejskich w Szczutowie i Zaborowie wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych na cele kulturalno - szkoleniowe" dofinansowanie z RPO Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014 - 2020 - EFR w wysokości 170.000,00 zł - 84,25 %
- 5) "Rozbudowa drogi gminnej nr 081304C - ul. św. Floriana odc. dł. 0,940 km" - Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016 - 2019.
- 6) "Termomodernizacja budynku Szkoły w Gołkowie w celu ograniczenia strat ciepła oraz poprawienia jakości powietrza atmosferycznego" dofinansowanie z RPO Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014 - 2020 - EFR w wysokości 615.75250 zł - 85%
- 7) "Integracja, animacja, zajęcia dla mieszkańców z terenu Szczutowa" - dofinansowanie z RPO Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014 - 2020 - EFS w wysokości 47.500,00 zł - 95%.

W 2018 r podpisano umowy o dofinansowanie zadań: Zagospodarowanie terenu przy jeziorze Górznieńskim i stawie na Wisiałkach w Górznie poprzez wybudowanie 2 ciągów pieszych wraz z elementami infrastruktury towarzyszącej oraz zakupem wyposażenia" - dofinansowanie objęte Programem Operacyjnym "Rybnictwo i Morze" w wysokości 227084,00 zł - 70% oraz "Przebudowa ul. Cmentarnej w Górznie w celu połączenia komunikacyjnego z drogą powiatową budynku, w którym są świadczone usługi turystyczno-edukacyjne" dofinansowanie z PROW w wysokości 137855,00 zł. - 63,63%

W zeszłym roku rozpoczęto realizację gminnego programu rewitalizacji ,zmodernizowano i doposażono pierwsze dwie świetlice wiejskie w Szczutowie i Zaborowie

Zakończono rozbudowę kanalizacji sanitarnej Górzno-Wybudowanie i przygotowano dokumentację projektową na rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej w ul Jana Pawła II.

Rozpoczęto rozbudowę i przebudowę Urzędu Miasta i Gminy i zakończono I etap prac, który obejmował dobudowę kotłowni i pomieszczenia biurowego, wykonanie instalacji c.o ,elektrycznej, teleinformatycznej, budowę klatki schodowej i remont części pomieszczeń biurowych. Zdecydowanie poprawiły się warunki obsługi mieszkańców i pracy. W 2019r.remont obejmie pozostałe biura Urzędu.

Wreszcie po wielu latach porządkowana jest sprawa zagrożeń osuwiska w Górznie. Z dotacją w wysokości 80% przygotowano dokumentację projektową stabilizacji osuwiska a w 2018r.wykonano I etap prac na osuwisku. Prace będą kontynuowane w 2019r.

Kolejny rok w Mieście i Gminie realizowano program usuwania azbestu a także po raz pierwszy przeprowadzono nabór wniosków na wymianę pieców c.o. w ramach programu EKOPIEC.

W ramach monitorowania ładu przestrzennego gminy dokonano oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy i uznano potrzebę przygotowania nowego studium, nad którym prace zostały rozpoczęte. Podobnie dokonano oceny aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uznając, że są aktualne. Przystąpiono też do sporządzenia mpzp w obrębach geodezyjnych miasta Górzno oraz Górzno-Wybudowanie o pow.ok.75 ha.

W obszarze polityki społecznej należy odnotować, że od października 2018r. funkcjonuje w Górznie Dzienny Dom Pomocy. To efekt podpisanej przez Miasto i Gmina Górzno umowy o partnerstwie z Fundacją WERWA na

rzecz realizacji PROJEKTU „Dzienny Dom Pomocy w Górznie”. Miasto i Gmina Górzno jest partnerem projektu razem z Regionalnym Ośrodkiem Edukacji Ekologicznej w Przysieku Sp. z o. o. W ramach projektu funkcjonuje Dzienny Dom Pomocy dla 30 osób niesamodzielnych, Centrum Usług Środowiskowych dla 100 osób z terenu Miasta i Gminy Górzno oraz realizowane są usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 6 osób niesamodzielnych.

W grudniu 2018r. po zrealizowaniu modernizacji świetlic wiejskich gmina złożyła wniosek o dofinansowanie działań wspierających w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej w ramach LSR ”LGD Pojezierze Brodnickie” w Szczutowie.

Kontynuowano budowę sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowości Górzno – Wybudowanie i w Górznie. Z funduszu sołectkiego jak co roku finansowano remonty dróg w sołectwach.

Podejmowane przedsięwzięcia w 2018r. zapewniały realizację przyjętej strategii rozwoju Miasta i Gminy Górzno w tym realizację zadań rozbudowy infrastruktury komunalnej, poprawy stanu dróg gminnych, zabezpieczenia osuwiska, rewitalizacji wsi po proekologiczne projekty usuwania wyrobów zawierających azbest czy wymiany pieców c.o.

Burmistrz Miasta i Gminy

-//-

Tomasz Kinicki